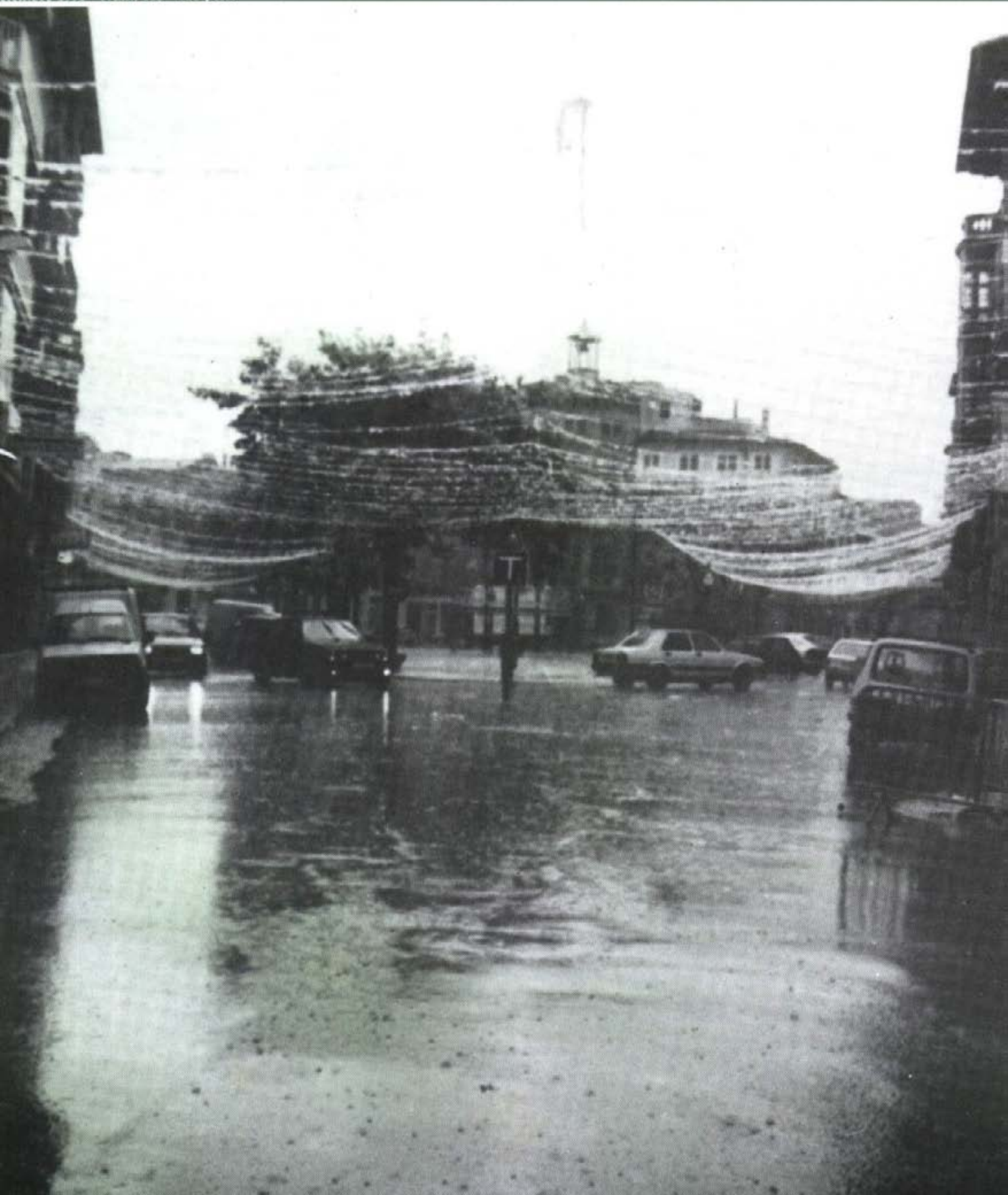

LLUCMAJOR

de pinte en ample

setembre 1991 - Núm. 115 - 125 ptes.

JOIERIA
PLATERIA

OBJECTES DE REGAL

RELOTGERIA
REPARACIONS

SA FONT

(SOM DE CONFIANÇA)

C/. Font, 5 (Llucmajor)

Tel. 66 14 17

605
PEUGEOT

LA GRAN CREACIÓ

Tallers MARINA

Joan Ramon
PEUGEOT - TALBOT
Agent Oficial

C/. Marina, 104 - Tel. 66 05 21
Exposició i Venda: Ronda Migjorn, 80
LLUCMAJOR

Revista mensual
Dep. Leg. PM-350-1.981
Any X

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

INFORMACIÓ I
PUBLICITAT:
C/ Bisbe Taixaquet, 105
(Lluçmajor)

DIRIGEIX:
Catalina Font

COL·LABOREN:

Joana Artigues
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Miquel Bezares
Llúcia Caldés
Francina Capellà
Miquel Cardell
Sebastià Cardell
Joan Clar
Joan Contestí
Bartomeu Font
Joana Font
Damià Fullana
Antoni Garau
Catalina Garau
Joan B. Garau
Maties Garcias
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llompart
Margalida Martín
Miquel Mascaró
Margalida Mut
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Andrea Puig
Nanda Ramon
Sebastià Rubí
Jaume Salvà
Josep Sacarès
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Jerònia Socías
Joan Socías
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Jeroni Tomàs
Pere F. Torrens
Antoni Vadell
Francesc Verdera

SECCIÓ ESPORTIVA:

Coordinador:
Joan Quintana
Col·laboren:
Joan Jaume
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:

M. Clar
Fotos Fermín
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:

Informacions Llevant S.A.

El pensament de la
Revista s'expressa només
a través de l'Editorial.

El ciutadà ha d'esser informat

Amb l'arribada de setembre, la ciutat recobra la normalitat. Els diferents centres escolars obrin les portes, deixant endarrera un accelerat i calorós estiu i la vida ciutadana torna, en certa mesura, a recobrar el pols habitual.

Una normalitat també extensiva a la vida municipal, el nou consistori, acabat de ser instal·lat a la casa de la Vila, també va penjar el cartellet de «vacances» al menys pel que fa referència a la celebració de sessions plenàries.

De moment, la corporació, amb majoria PP-UM només porta un ple en el seu haver. Una sessió que va deixar mal sabor de boca entre una notable majoria dels assistents que gairebé no s'assabentaren de la meitat dels acords adoptats. En el desenvolupament de la vida política local,

les sessions plenàries —a més dels acords que s'hi prenen— constitueixen sense cap dubte una font d'informació de primera mà per als ciutadans.

Si l'ordre del dia i els temes que la formen no mereix tan sols la lectura de llurs enunciacions, es priva al ciutadà de conèixer les esmentades resolucions o acords i tots i cada un dels temes, per senzills que siguin, han d'arribar a coneixement dels administrats. La moda de l'«aprovació per assentiment» i punt no hauria de prendre carta de continuïtat a l'Ajuntament de Lluçmajor. Si ho ha decidit així la majoria de govern, és missió i obligació dels membres de l'oposició demanar i obligar al grup majoritari al menys a facilitar els principals detalls de tots i cada un dels acords. El ciutadà té dret a conèixer la gestió municipal.

Intervenció inèdita del metge Jaume Mulet

El mes de març, el metge mallorquí Jaume Mulet i Melià va dirigir una intervenció inèdita en el món: implantar un marcapassos a un nen de desset dies, mitjançant d'una tècnica revolucionària que evitava la intervenció a cor obert.

Es dona la circumstància que aquest metge mallorquí nat a Porreres ara fa 43 anys, està molt lligat al nostre poble per la seva ascendència i per la seva formació. Jaume Mulet és fill del metge llucmajorer Miquel Mulet, afincat a Porreres, i va cursar tot el batxillerat al Col·legi de Sant Bonaventura, des de l'any 1958 a 1963.

Els anys de estudiant al nostre poble residia a casa dels seus padrins i guarda molts bons records de la seva infantesa a Llucmajor. Encara avui, com molts de llucmajorers, passa les seves vacances d'estiu a l'Arenal amb la seva família. Tot i els anys que fa que viu fora, enyora la tranquil·litat de la nostra illa i ve sempre que el treball li permet.

Un cop acabat el batxillerat va cursar la carrera de Medicina a Barcelona, becat per la Fundació March, i va especialitzar-se en cirurgia general, traumatologia i ortopèdia al nostre país per marxar després als Estats Units a formar-se en el seu tema preferit i la cirurgia cardiovascular. Després de set anys va retornar a Catalunya on, des de fa tretze anys, ocupa la plaça de cap de servei de cirurgia cardiovascular a l'Hospital

Clínic i la de professor a la Facultat de Medicina de Barcelona.

Persona senzilla i modesta, dedicada a la professió i a la investigació, no és amant de protagonismes i s'estima més destacar el treball d'equip i els avenços tecnològics que permeten realitzar intervencions tan innovadores com aquesta. Per això hem cregut important resaltar, en aquestes pàgines, el fet que un mallorquí tan vinculat al nostre poble hagi escrit una pàgina en la història de la medicina.

RENAULT 21

para ella

Ella quería un coche grande. Elegante, silencioso y confortable. Con clase.

■ 4 y 5 puertas. ■ Dirección asistida. ■ Maletero sobredimensionado. ■ Tapicería exclusiva. ■ Elevalunas eléctricos. ■ Cerradura centralizada con mando a distancia. ■ Aire acondicionado y techo deslizante en opción.

GTI 12V

para él

El solaba con un gran coche. Seguro, potente y deportivo. Con estilo.

■ Motor multivalvulas. ■ Ordenador de abordo. ■ Llantas de aleación ligera. ■ Neumáticos de perfil bajo. ■ Stripping deportivo. ■ Alerón trasero aerodinámico. ■ Faros antiniebla. ■ ABS en opción.

Nuevo Renault 21 GTI 12 V.

ELNUEVO

Venir a verlo a:

BARTOMEU JAUME NADAL S.A.

Ronda Migjorn, s/n. Tels. 66 01 40 i 66 00 41
Sant Cristòfol, 6. Tel. 26 00 01 (S'Arenal)

Plenari del dia 29 juliol de 1991

Es manllevaran 600 milions

Arnau Tomàs

La primera sessió plenària celebrada pel nou Consistori presidit pel batle Gaspar Oliver, va tenir com a punt principal, l'aprovació d'un manlleu de 600 milions de pessetes perquè segons digué el nou president de la comissió d'Hisenda, Lluç Tomàs, «equilibrar el pressupost municipal i poder pagar les despeses més importants és el que ara ens interessa».

Aquesta proposta d'endeutament fou aprovada amb els set vots dels regidors pertanyents al PP-UM i els tres vots d'ASI, la resta de vots (set per al PSOE) es pronunciaren en contra.

El grup socialista, a través del seu portaveu Joan Monserrat, va explicar que aquestes partides del pressupost d'enguany no es troben gens inflades i que la manca de doblers a caixa obeeix al fet que manquen molts impostos per cobrar, per tant, segons aquesta opinió, endeutar-se sense es-

perar la recaptació d'enguany és molt arriscat i més quan es tracta d'una xifra tan elevada com és la de 600 milions de pessetes.

El portaveu socialista va continuar dient que sempre s'havia tancat l'any amb superàvit i que aquesta manca de diners es dona momentàniament a molts d'Ajuntaments per la qual cosa es considera la situació com a normal.

Lluç Tomàs va respondre que aquesta no era una situació normal ja que es varen pressupostar uns ingressos completament anormals, en partides completament desfassades que han portat aquesta situació crítica i han duit la necessitat de recollir urgentment aquests sis-cents milions que, segons paraules textuales del regidor popular, «voldria que bastassin».

També, en el capítol d'Hisenda, es va aprovar la concessió d'una moratòria a l'Ajuntament per a pagar els

terrenys del polígon Industrial.

4 PLACES DE POLICIA LOCAL

Altres temes aprovats varen ser els següents:

-Coneixement del nomenament dels Presidents efectius de les Comissions Informatives.

-Acatar i complir les sentències del Tribunal Superior de Justícia per les quals s'anul·la el nomenament de tres policies com a funcionaris de carrera.

-Convocar quatre places vacants de policia local.

-Aprovació de nomenament de funcionaris interins.

-Aprovació provisional del Padró Municipal d'Habitants que és de 19.433.

-Aprovació de l'inici de l'expedient de la segona fase de l'obra de construcció del Centre per a la III^a Edat de S'Arenal.

VIIa Setmana de Gastronomia

L'Obra Cultural Balear de Lluçmajor organitzarà per setena vegada La Setmana de Gastronomia, del 30 de setembre al 4 d'octubre i inclosa en la programació de les Fires.

Posau esment als programes on s'anunciaran les dates i el lloc d'inscripció.

L'OCB organitzarà també durant la primera quinzena d'octubre una vetllada sobre la divulgació de l'Astronomia, a càrrec de la Societat d'Astronomia Balear.

Exposició de Pere Emili a Campos

Després de la recent exposició a l'Espai Cultural «Manzana 50» a Ciutat el jove pintor llucmajorer Pere Emili va exposar la seva obra a Campos del 9 al 18 d'agost, per les festes patronals. Aquesta exposició fou organitzada per l'Obra Cultural Balear de Campos i la revista «Ressò».

Servei de Prèstec del CIJ

Al Centre d'Informació Juvenil hem posat en marxa un Servei de Prèstec que inclou préstec de documentació i préstec de material per activitats de temps lliure juvenil.

Poden fer ús d'aquest Servei joves del municipi de Lluçmajor en edats compreses entre els 16 i 25 anys. La sol·licitud es pot fer individualment (és a dir, un jove o grup d'amics que vulgui emprar-lo) o grupalment (per a grups legalitzats). En el cas de voler fer ús del Servei heu de passar pel CIJ i complimentar els impresos corresponents.

Ara per ara, disposam del següent material:

- 6 tendes canadencues de 6 places
- 1 tenda «iglú» de 6 places
- 3 cordes de rappel de 50 mts.
- 6 budriers, mosquetons i vuits
- 3 làmpares càmping-gas, 3 fogons i 1 super-carena.
- 1 projector de diapositives carrusel
- 1 pantalla i 1 taula per projector.

En quant a documentació, tenim un fons documental compost per publicacions, guies i revistes.

Tot aquest material està a disposició dels joves que vulguin emprar-lo per dur endavant alguna activitat.

Reunió de quintos i quintes del 41

Quintos i quintes del 41 de Lluçmajor

El passat 9 de juny, després d'una missa a l'Església Parroquial en sufragi dels quintos i quintes morts durant l'any 1990-91, es va celebrar un dinar de companyonia dels quintos-es del 41, nats l'any 1920 per commemorar el 53 aniversari de la incorporació a les files (els mossos) l'any 1938.

Es va donar la circumstància que un dels organitzadors del dinar anual, Antoni Barceló Ribas, va morir el dia anterior de la celebració del dinar (E.p.d.).

Aquesta era la salutació d'en Llorenç Pons dies abans de la celebració del dinar.

Salutació

Si estau amb atenció
vos diré quatre paraules
escrites moltes vegades
sensa mala intenció.

Qui te reim podrà fer vi
qui te blat podrà fer pa
però es anys que tenim
ningú els mos llevarà.

Es una pena molt grossa
i mos hem de conformar
tots voldriem tornar arrere
i mes juvenets tornar.

S'experiència es un grau
això esta ben demostrat
un poltre per estar a punt
ha d'estar ben fogaxat.

Però s'humor no mos falta
i això s'ha de conservar
procurar que l'any que vé
tots plegats poguem tornar.

Ben vengudes a sa festa
dones del Quaranta-U
es sa primera vegada
que mos juntam a sa taula
per compartir es menú.

En Llorenç Mut mos deixà
i en compte l'hem de tenir
procurem es qui quedam
l'any que ve poder venir

Serà senyal que viurem
i que no estarem malalts
és una cpsa que tots
hem de pasar de mal grat.

Llorenç Pons

Comunicat de Ràdio Espigolera

L'Associació Cultural i Recreativa Ràdio Espigolera informa que per motius que no vénen al cas, de moment continuam sense emetre la nostra programació habitual.

Mentrestant estam fent unes millores a les nostres instal·lacions i tan prompte sia possible tornarem començar les emissions. De tot això vos tendrem puntualment informats.

La Junta Directiva

Per què són públics els Plenaris Municipals?

La primera actuació del nou Ajuntament encapçalat per PP-ASI i, concretament, per la figura de Gaspar Oliver, va ser positiva quan a veure que tenim un batlle que, a més de ser jove, té una gran experiència política i no es deixarà dur, en les sessions plenàries, per beneitures i ximpleries que no fan més que allargar-les inútilment.

Però aquesta qüestió té -i va tenir- un caire molt negatiu com va ser el de la supressió del capítol de Precs, Esmenes i Qüestions per part del públic, i -això encara més- l'aprovació de temes només coneguts pels regidors, com són els referents a les resolucions de la Batllia.

Això està mal fet perquè si ells ho cuinen i ells mateixos s'ho mengen, ¿Per què són públiques les sessions plenàries?

A.T.

ESPORTS LLOMPART

Espardenyeria

GRAN VARIETAT
D' ESPARDENYES,
PRENDES ESPORTIVES
I ARTICLES DE PESCA

C/. Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

VETERINARI

G. Rubí Güells

Cl. Sant Miquel, 46. - Lluçmajor
Tel. 66 02 30 - 26 14 71

S'Arenal

Un mes d'Agost replè de turistes

Tomeu Sbert

El mes d'agost, turísticament parlant, ha estat calada plena. Turistes vinguts de tots els confins de la terra, han ocupat totes les places hoteleres disponibles a la nostra zona arenalera. No per això és una bona temporada, es diu, però molt millor del que es preveia quan els mesos de maig, juny i part de juliol, la cosa anava fluixa i devers la meitat de llits estaven buits.

Mallorca segueix essent centre turístic dins el món. I s'Arenal punt important i confluent. La mar, el sol, la platja, l'oferta complementària, més professionalitat, més atencions als visitants fan que es vagi recuperant una bona imatge i això al cap i a la fi és en benefici comú, ja que del món turístic, directe o indirecte, tots en participam per un més alt nivell de vida o benestars socials.

Mencionem que a l'Aeroport de Son San Joan es va batre el seu «rècord» mensual, amb desfilada de més de dos milions de passatgers i es parla d'alcancar els dotze milions anuals. El dissabte 31 d'agost passaren poc més de 85.000 persones, xifra també «rècord» a l'Aeroport mallorquí, en un dia.

MINISTRE GENERAL

Durant aquest estiu ha passat temporadetes a La Porciúncula el Ministre General de la Tercera Ordre Religiosa, Fra Josep Angulo Quilis, el qual s'estava recuperant d'una greu crisi de salut. Aquest religiós estigué destinat per primera vegada a La Porciúncula, l'any 1950 i des de llavors cada any sempre ha tingut contacte amb aquest centre. Hem conversat amb ell:

«La meua residència habitual és a Roma, però pel meu càrrec he de viatjar per moltes parts del món. La transformació de s'Arenal fou tan ràpida que no permeté una millor planificació. Ara el que falta és perfeccionar com sia més convenient i possible. A La Porciúncula hem conservat l'impacte ambiental, pinar, vegetació, o la mar tan aprop. Aquí hem canviat un Seminari per un Col·legi, donant així un servei a la zona que tant ha crescut. Demanaria a la joventut actual que no es deixi enlluernar pel progrés material i sobre descobrir i cultivar els valors que conté Mallorca. Un obrir-nos sempre a les necessitats del

món. Així mateix, cada Papa està respondent a les necessitats del seu respectiu temps».

Foren algunes de les frases del Ministre General de la T.O.R., per a la nostra revista.

NOCES D'OR

Els llucmajorers residents des de fa molts d'anys a s'Arenal, el matrimoni compost per Jerònia Clar Barceló i Rafel Pastor Puigserver complí les seves nocces d'Or matrimonials. Per tal motiu celebraren festa. Acte religiós a l'Església Parroquial: convidades al seu restaurant Brasília i dinar, amb familiars i amics.

FORA TRILERS

Els trilers són una plaga de gent organitzada per frotre es doblers als turistes mitjançant el denominat «joc de la patata». Una capça de cartró situats enmig de l'acera on passa més gent i vengui a fer embuís i enganyar la gent, semblant un joc quan en realitat és una estafa. Aquest estiu, La Policia Local ha aconseguit allunyar quasi totalment aquesta gent que tant de mal ha fet al turisme en temps enrera.

NOTÍCIES BREUS

-Hi ha remodelació quasi total de càrrecs a l'Associació de Veïns Son Sunyer, en allò que es refereix a la junta directiva. També hem vista una carta oberta escrita parlant del funcionament en anys passats i, la veritat, és que l'escrit fuma en pipa.

-Aquest motiu ha sortit una nova «guerra dels taxis». Es tracta d'uns taxis amb llicència ciutadana i els taxis de la part forana. El nou Conseller de Transports, senyor Oliver, té una bona papereita a resoldre.

-A l'altura del balnerari 4 es celebrà un marathó musical. Començà a les 10 del matí i va durar tot el dia. La novetat congregà a milers de turistes.

-L'equip tercerdivisió futbolera de la U.D. Arenal va empatar davant el Portmany eivissenc en el primer partit jugat al municipal arenaler. L'entrenador Pere Gost té molta feina assenyalada, ja que la plantilla és quasi majoria renovada.

-Aquest mes de setembre es col·locaran papereres noves al carrer de Miramar, Avinguda Europa, Plaça Major, Plaça Reina Maria Cristina i altres carrers cèntrics, segons ordres municipals llucmajoreres.

-S'inicià expedient d'adjudicació de la segona fase d'obres del Centre de la Tercera Edat, amb un tipus de licitació de 87.494.324 pessetes i compromís d'inclusió en el pressupost de 1992 de la quantitat necessària pel cost final d'aquesta obra i que no pugui ésser financada per la Conselleria de Sanitat i Seguretat Social del Govern Balear. L'edifici està situat a la cantonada carrers Terral i Formentera.

-El parc «Aquacity» ha batut també el «rècord» amb assistència de visitants. La massiva diversió que es pot disfrutar, la seguretat en tot amb elevat nombre de socorristes, serveis mèdics, aigua en moviment, pins i bon servei de restaurant fan un lloc on a més de turistes hi acudeixen famílies mallorquines a passar la diada. ¡I amb la calor d'enguany!

-Joan Bauzá, arenaler des de fa 16 anys, actual regidor de turisme de l'Ajuntament de Ciutat, podria passar a regidor de Transports.

-I fins d'aquí una mesada, estimats amics.

Els gegants de Lluçmajor

Bé és cert que quan una cosa arrela dins el poble perdura al llarg de generacions. Aquest és el cas dels nostres gegants, que alegren les festes patronals de Santa Cànida i són celebrats i admirats per la mainada, fins i tot pels majors, des de molts anys enrera.

Antigament, per les festes de Santa Cànida, l'elecció dels joves per portar els gegants revestia cert caire de solemnitat, a causa de la demanda que li solia haver i la popularitat del cas.

Al mateix temps hi havia el costum d'elegir també les convidadores que, fent parella amb els aspirants a gegants, anaven per les cases a convidar per al ball de la festa enmig de la joia de tot el poble.

Per tant, podem suposar que aquesta elecció era molt desitjada per jovenetes i joves que els elegits serien les més bufarelles i els més polits. Elles i ells tenien el privilegi de ballar, entre l'admiració i l'aplaudiment de tothom, la primera tocada de ball, que era per costum un pas-doble.

Però aquelles feristes de gegants de caparrots de cartró, que tanta por havien fet als al·lots, un dia esdevengueren inservibles a causa de l'ús i del temps.

I vet ací que devers l'any 1970, essent batle el Sr. Andreu Martín, el qui subscriu, llavors tinent de batle de Cultura, proposà la confecció d'uns nous gegants, però no havien de ser innominats, sinó que havien de tenir noms propis coneguts. I per això res millor que extreure'ls de les populars rondalles mallorquines, on es descriuen: l'Amo de So na Moixa, en Barba-Rossa, en Pere Taleca, la Bruixa Tavèn, la Fada Morgana i na Joanota.

Amb la valuosa cooperació del Sr. Josep M. Mir de la Fuente, aleshores secretari de la Corporació Municipal, i a més gran dibuixant, fou possible obtenir el disseny de la fesomia d'aquells personatges.

Els tradicionals gegants lluçmajorers. La fotografia seria del 1910? o del 1916? Tal volta del 1920 o del 1925? És igual, són els nostres gegants

I, dit i fet, s'escollí un taller de confecció de ninots de les Falles de València i, amb aquell disseny i les maneres d'aquells artesans, s'aconseguien els actuals gegants.

Però, una volta aconseguits, aquests eren mal portats per diners i per gent de pas externa que, en nombroses ocasions, els deixaven quasi desfigurats de cops per mal mirament.

Així s'anaven fent malbé i la festa s'anava degradant fins que, beneïda sia l'hora, un grup de joves, veient aquest estat i sensibles a la bona anomenada de la tradició, com el que significaven els nostres gegants dins la festa popular, es decidiren a oferir-se voluntàriament i desinteressada a esser-ne els portadors: en Joan, en Sebastià, en Miquel, en Benet, en Gabriel, en Daniel, en

Jaume, en Pere...

D'aquesta manera s'ha anat fent, d'alguns anys ençà, i esperam que per molts, i la diferència és palesa en tots els aspectes.

Des d'aquestes línies volem expressar a aquest grup de joves, en nom de tots els nins i nines que el dissabte de Santa Cànida acudeixen a la plaça a rebre'ls amb joia i cridòria a la sortida de la Casa de la Vila, i els acompanyen pel Quadrat, i en nom de tot el poble, la més cordial i sincera gratitud pel seu singular gest i la seva sensibilitat per dignificar una faceta de la festa tan arrelada i popular com són els nostres gegants.

Al·lots, moltes de gràcies, molts d'anys i fins l'any que ve.

Mateu Monserrat Pastor
Juliol de 1991

DOLÇ I SALAT

FRUITS SECS

CONGELATS

POLLASTRES A L'AST

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

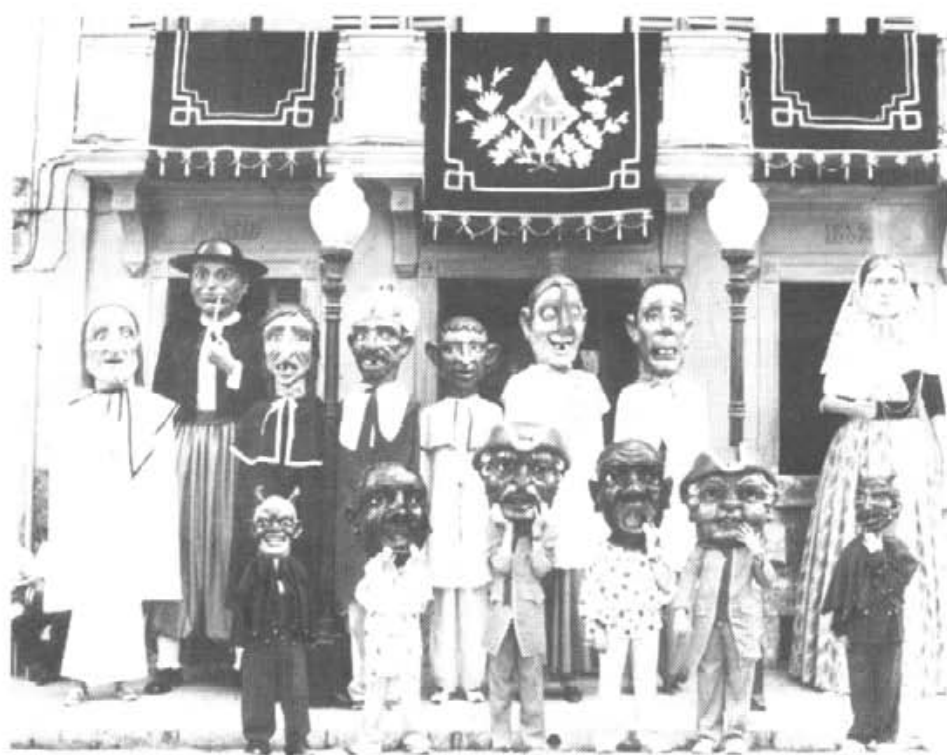
Com es feia antigament

Antigament, quan arribaven les festes de Santa Cànida a Lluçmajor, ésser escollit com a geganter es considerava tot un privilegi i un dels desitjos més cobejats per tot bon llucmajorer. Ara, sembla que la cosa ha perdut tot el prestigi. Ens explicarem.

Com dèiem, un temps hi havia un grup fixe de llucmajorers que cada any tenien cura de treure a passejar els gegants durant les nostres festes patronals, i hi havia autèntiques baralles per pertànyer a l'esmental grup. Però amb el temps, i per un motiu o altre la gent va anar perdent interès per tant gegantina tradició, i els consistoris es van veure obligats a recórrer a gent forana per poder continuar-la any rera any. Però vet aquí que, fa tres anys, l'antic regidor de cultura, Maties Garcies, va tenir la idea de formar un nou grup de geganters compost per llucmajorers amb ganes de gresca i de reemprendre una tan nostrada tradició. De manera que ho va proposar a una sèrie de joves que li semblaren més o menys adequats -nosaltres- i aquests (oh, miracle) acceptaren, fins i tot diríem que amb il·lusió.

La festa, els dos primers anys, va sortir, tot s'ha de dir, rodona. Però enguany, un 26 de maig com un altre, van tenir lloc unes eleccions municipals. Canvi de consistori i de govern, el PSM -representat per Maties Garcies- perd la seva regidoria, que passa a ser ocupada per Mateu Monserrat, del PP. Nosaltres, davant la bona disposició i amabilitat d'aquest, i per demostrar que la tasca dels geganters no té res a veure amb possibles afinitats o diferències polítiques, sinó amb l'amor a l'art (mai més ben dit) i a la festa, acceptàrem sense vacil·lar el seu oferiment de continuar amb el grup.

I arriba el dia de la festa. El que va succeir, molts ja ho sabeu. Una cursa pedestre organitzada a la mateixa hora que la sortida dels gegants quasi ens passa per damunt, al temps que l'organitzador de la cursa

i dos municipals ens instaven, amb no massa bones maneres, a «no destorbar» i a canviar el nostre recorregut típic per carrers on ningú no ens esperava perquè, de fet, no hi teníem cap feina. Crits, renou i el bon seny d'en Pedro, el cap dels caminers, i dels xeremiers, que ens van fer comprendre que aquella era la festa dels al·lots i que no teníem dret a espenyar-los-hi deixant els gegants allà mateix i anant cadascú a ca seva, com era ja la nostra intenció.

Això va tenir tristes conseqüències, com un retard de devers una hora -per culpa del qual el final ja pràcticament no ens esperava ningú als carrers-, o perdre de vista a la Banda Municipal i a les Cornetes i Tambors, que arribaren a Plaça tres quarts abans que nosaltres, quan toca arribar plegats. Per afegit, quan a la fi arribàrem a Plaça, no ens esperaven els xeremiers tocant, sinó un equip de megafonia a tota canya anunciant els resultats de la cursa. Així doncs, ni tan sols va haver-hi la típica ballada final dels gegants da-

vant de l'Ajuntament.

El que volem deixar ben clar amb tot això és que el grup de geganters és ben fadri de culpa de tot aquest bullit i que les primeres víctimes en vàrem ser nosaltres. Així mateix, demanar disculpes a tot aquell que es sentís tan decebut com nosaltres. Ara, manca saber el que va succeir. Inexperiència? Manca de previsió? No ho creiem així, perquè sabem que, si no tots, al manco part dels membres de l'actual consistori no és el primer pic que ocupen càrrecs de govern en el nostre Ajuntament. Nosaltres preferim pensar -i ho pensam- que les intencions eren bones, però que un «lapsus» va capgirar els resultats. Per tant, el grup de geganters continuarà els anys vinents amb la seva tasca, perquè ens agrada fer-la i perquè confiam en què no tornaran a produir-se, mai més, fets com els d'enguany. Així sia i que al cel ens vegem tots plegats. Amèn.

Grup de Geganters de Lluçmajor

Santa Cànida: antigor i decibels

FLAIRES D'ANTIGOR

Es tracta d'un record personal autobiogràfic, de quan el cadafal era més que un símbol i tenia encara una raó d'esser pràctica: enfil·lar-hi la banda per posar música a la revetlla de Santa Cànida -és a dir, el dissabte a vespre- fins que arribava l'hora dels coets i les rodelles. Davant la Casa de la Vila començaven les maniobres d'enlairament d'aquells petits globus aerostàtics d'acolorit paper de seda, que s'envolaven empenyats per la força de l'aire que escalfava la flama d'una esponja remulla d'esperit. Un d'aquells enginyers s'encengué just encetat el vol i va caure sobre la gent. Record que aquell home em va semblar vell; record la seva cama cremada, els calçons espenyats i, sobretot, l'olor d'alcohol, de carn, de cremat mentre l'entraven per assitir-lo cap a la presó de l'Ajuntament.

L'ham proustià que em va deixar dir els racons de la memòria va esser una frase del programa de les Festes de Santa Cànida d'enguany, la que anunciava els Focs Artificials a Plaça «Com en temps antics». He d'aclarir aquí que, com molts de llucmajors, som ben afeccionat a l'espectacle pirotècnic. Fins i tot puc braver d'una «ferida de guerra» ja que, fa uns anys -eren «temps antics»- la caiguda imprevista d'una canya em va fer un petit trenc, la qual cosa, si és cert que mai no cau una bomba dins el clot d'una altra, em garanteix la impunitat, per molt que em posi a primera fila. I encara estic disposat a afegir que, després d'aquests anys de migració no gaire exitosa de l'esdeveniment pirotècnic, vaig passar un guster de tornar a veure els coets allà on sempre, maldament es prescindís d'unes rodelles que no he enyorat gens. Per afegir, el d'enguany va esser un bell espectacle de colors, explosions, xiulots, fugacitats...

Homenatge, doncs, a l'habilitat d'haver trobat la manera de fer compatible el retorn dels focs al «seu» lloc amb la normativa de seguretat que es troba a l'origen de la transhumància pirotècnica.

Però tornem a la lletra del programa:

ma: «com en temps antics». Certament, hi havia un retorn al lloc de sempre; però d'altra banda, també nombroses diferències amb el que jo puc entendre com «temps antics». Clar que, que volia dir el redactor del programa? Tal vegada assenyalar que els quatre anys de govern municipal «d'esquerres» baden un solc en la història local, un fossat que la divideix en dues èpoques segons un abans i un després, que diria Aristòtil? Tal vegada insinuava una acusació contra l'Ajuntament anterior d'una espècie de malversació de tradicions, reclamant alhora el mèrit de la restitució?

En tot cas, el mateix programa de festes si que semblava, en algun dels seus detalls, sorgir de temps municipals «antics» que jo creia i desitjava engolits per la història després de clore el seu cicle vital. Perquè el temps passa, la història no es sol aturar i el que podia ser la millor de les alternatives possibles els anys 60 pot no esser-ho 30 anys i una mica de transició política després.

En escriure això, pens, sobretot, en la salutació del batle, que només per la firma em remetia al «delfi» del Canyellisme. La resta, amb la seva florida retòrica, em retornava al temps de la meua adolescència, les visites a dur ensaïmades a El Pardo, les memòries de «Un año de labor municipal» i el tinent batle de «Gobernación y Cultura»... però guardem les figures d'aquest paner, que molta ànsia pas que no passarà gaire temps sense que fets concrets i presents que ja es produeixen tornin als nostres nassos -que enyoraren l'olor de pólvora dels temps antics i originaris de la pirotècnica local-flaires d'antigors que ens obliguin a posar-les damunt la taula de l'escrit.

QÜESTIÓ DE DECIBELS

El decibel és una unitat de mesura de la pressió sonora, com aquell que diu el volum de renou, per entendre'ns. És sabut que un excés de decibels pot causar trastorns auditius, psicològics, i, fins i tot, la mort.

Sense arribar a aquest extrem de tragèdia, els decibels o el renou que mesuren han adquirit importància i presència a les nostres vides, fins al punt que ens podem servir de referència per parlar d'unes festes que cada vegada fan més renou, en el sentit més literal de la paraula.

Començant per constatar la creixent afeció d'alguns il·lucmajorers al micròfon i la megafonia. Es que n'hi ha que quan els donen un altaveu no tenen aturall, i vengui volum i vengui xerrar, sovint sense pensar gaire en el que diuen, com ho diuen o si realment hi ha res a dir, més enllà del renou de la festa. Tal volta això sigui inevitable per animar una Jinkama juvenil; però ja no m'ho sembla tant per organitzar unes atlètiques corregudes de milla urbana com les que el dissabte de la festa obstaculitzaren la passejada dels gegants i emmalaltiren el cuc de l'orella i els nervis dels que sortirem a fer la volta per plaça de l'horabaixa. No és només el locutor i el responsable megafònic de la milla urbana no tenguessin aturall, moderació ni conhort; és que l'espai reservat a la cursa era un obstacle al passeig, fins al punt de fer aturar els gegants per mor de la carrera, de manera que el geganters hagueren d'amenaçar amb amollar els ormetjos per que els deixassin passar... Els mateixos joves que han recobrat la participació popular a aquesta part de la festa, que amb uns anys de geganters a esquerada i forasters havia perdut molta gràcia i alegria. (Per cert, on eren els joves del PP i ASI a l'hora de suar la gegantada?)

Ja el divendres vespre la festa havia començat amb autèntic esplendor decibèlic: no hi havia a Plaça racó no cafè on amagar-se dels renous d'helicòpter del presumpte còmic, dels tambors de l'agrupació Aires de Waikiki, de les cançons

d'uns Platters tan autèntics que fins i tot deuen ésser veïnats d'una dona que un pic va anar a un concert de The Platters, o del xum xum que acompanyava les remenades dels voluminosos volums de les vedettes sexis de la Revista Internacional.

Tampoc no va faltar volum a la berbena. LLàstima que, davant el programa d'autèntic saldo, molts de joves se n'anassin a Campos, on tocaven Ossifar i els Ocults, com el divendres se n'havien anat a Sineu a veure els Sopa de Cabra... Clar que, els qui vetlàrem, fos on fos, vagerem amplement recompensats per la «gamberrada» de treure un inventat (aquí no era com en temps antics) passacarrers de la inevitable banda de tambors i cornetes, devers les 7 del matí. Una iniciativa magnífica i, sobretot, oportuna a un poble en un poble en festes on la gent, o molta gent, ha vetlat fins tard. No és l'alborada de Pollença, ni l'antigua de les xeremies, però vaja... si l'any que ve hi afegim una bona traca ben llarga per tot el poble, segur que ja no dorm ningú, i vengui alegria i sarau per llarg. Per no parlar de la dematinada que hagueren de pegar els pobres al·lots dels tambors, perquè llavors la gent els insultà de darrera les finestres... Tot un èxit, i decibels a rompre.

També va ésser tot un èxit la ballada de boleros, la megafonia va marxar a la perfecció i la festa es va allargar fins devers les nou o les nou i mitja. I així i tot, alguns membres d'una agrupació, que hi tenen lotja preferent, encara varen tenir temps de mantenir una animada tertúlia amb crits i rialles durant el concert de la Banda de Música. Tota una mostra d'educació i respecte que és més sorprenent i intolerable tractant-se d'una gent que hauria de saber les hores d'assaig i els esforços que costa preparar un concert o una actuació.

I aquí arribam al punt on ja no devien quedar més decibels i la megafonia ja no devia poder pus de tanta festa. Em refereixo al teatre, les Delicatessen del Segle XVIII del grup Estudi Zero, que no varen poder sentir més que els afortunats de les primeres files.

La funció teatral del diumenge vespre és una de les novetats que distingeixen les festes d'ara de les dels «temps antics» -a més de l'absència de bandera al campanar: -si no n'hi posen, no han de triar-. Una novetat, la del teatre, que estic disposat a defensar, tot i que encara no s'ha arribat a trobar el punt precís perquè el públic pugui anar al concert de la Banda i arribar d'hora al teatre.

Venc a dir, que si es programa teatre no es pot fer com un farciment secundari mentre esperam els coets, perquè llavors passa el que ha passat enguany, és a dir, que com que els balls «regionals» s'allargaven i s'allargaven més enllà de les previsions, Estudi Zero va tenir menys d'una hora per muntar, provar el so, vestir-se i maquillar-se per una funció que, just de vestir i maquillar-se, necessita més d'aquesta hora... I tot amb un personatge que els donava pressa... «venga, encara no estau, au au heu de sortir» i així no hi ha qui munti ni alambries, ni qui provi so, ni res...

Com que ja hem parlat dels coets, i els paperinses banyaren, tal com pertoca i seguint la tradició, només ens queda esperar les Festes de Santa Cànida del 92, a veure si la data mitificada, europea i olímpica, ens du unes bones festes, entre la modernor i l'antigüeta, que encara ens haurem de creure que les festes expressen i mostren el poble que les fa. En tot cas, molts d'anys i fins l'any que ve. Molts d'anys, molts d'anys.

Miquel Cardell

expert

ELECTRICA

Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01

Particular: Ronda Migjorn, 90 - 2n. - Tel. 66 06 08

El Govern Balear demana a Gesa que presenti alternatives a s'Estalella

D'esquerra a dreta: el Director General de GESA, Sr. Miquel Pocoví i el Sr. Nadal; el Conseller d'Indústria, Sr. Cristòfol Triay; i el Director General d'Indústria Sr. Lluís Morano

Antoni Llompart

El conseller d'Indústria del Govern Balear, Cristòfol Triay, ha exigit als responsables de la companyia elèctrica GESA, que replantegi la ubicació d'una central tèrmica a S'Estalella. El conseller va fer pública la posició del Govern Autònom divendres dia 6 de setembre, després de reunir-se amb el director general de GESA Miquel Pocoví. L'executiu Canyelles entra així de ple en el debat sobre el futur de la producció d'energia elèctrica a les nostres illes.

Durant la reunió, el director general de GESA va exposar els coneguts plantejaments de l'empresa. La necessitat de prendre abans d'un any una decisió sobre S'Estalella, afirma Pocoví, ve forçada pel creixement del consum d'energia elèctrica a les nostres illes. Incrementos en el consum a l'entorn del quatre per cent anual fan imprescindible un nou emplaçament devers l'any 2.000. Construir una central d'aquestes característiques necessita un marge de temps de cinc anys, és per això que

la decisió s'ha de prendre amb rapidesa.

Anteriorment, el batle de Lluçmajor, Gaspar Oliver, del partit popular, havia ratificat la seva intenció de dimitir al front del consistori si se donava llum verda a la construcció de la central.

El Conseller d'Indústria, Cristòfol Triay, va plantejar al director de GESA les reticències del Govern Balear contra l'emplaçament de S'Estalella. Triay va exigir a la companyia que, en el termini de sis mesos, presentàs un informe detallat, sense generalitzacions, on s'especificassin els avantatges i els emperons d'altres ubicacions de la nova central alternatives a S'Estalella.

Igualment el Govern ha instat a GESA per a que en mig any estudiï la viabilitat d'altres mesures que podrien ajornar la necessitat de construir una nova central a les Balears. Entre aquestes possibles alternatives destaca l'extensió d'un cable submarí per dur l'electricitat des del continent fins a les illes, o també l'aprofitament d'energies alternatives com la solar i l'eòlica.

En aquest sentit, el director general d'Indústria, Lluís Morano, comença a plantejar-se una de les alternatives proposades anys enrera pels ecologistes: la producció d'electricitat a base de molins de vent i de plaques solars. La mesura podria ésser eficaç si tots els edificis de nova construcció incorporaven, obligatòriament, plaques solars per produir una part substancial de l'electricitat que consumeixen. Pel que fa als molins de vent els grups ecologistes denuncien que GESA ha desmantellat el seu parc d'investigació en energia eòlica.

Finalment, el Govern Balear contrastarà els estudis que GESA presenti d'aquí a mig any amb una investigació independent comanada a una empresa americana.

EURO - IDIOMAS
Llucmajor

*Apreneu idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 Llucmajor, Tel. 66 1133

PASTISSERIA

Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 66 06 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

FINA

C/. d'Es Vall, 49
Tel. 66 11 58

DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

EMBOTITS

CUIXOTS

FORMATGES

Avd. Carles V, s/n. Tel. 66 23 11 (Llucmajor)

SEMAR

INDUSTRIES SEMAR, S.A.

C/. Tomàs Monserrat, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

1 Tempra 1.4

Motor 1.372 c.c. de 78 CV DIN.
Velocidad máxima: 172 Km/h.

3 Tempra 1.9 D

Motor 1.929 c.c. de 65 CV DIN.
Velocidad máxima: 162 Km/h.

5 Tempra 1.6 SX

Motor 1.581 c.c. de 86 CV DIN.
Velocidad máxima: 177 Km/h.

2 Tempra 1.9 T ds SX

Motor turbodiesel intercooler.
1.929 c.c. de 92 CV DIN.
Velocidad máxima: 178 Km/h.

4 Tempra 1.6

Motor 1.581 c.c. de 86 CV DIN.
Velocidad máxima: 177 Km/h.

4 Tempra 1.4 SX

Motor 1.372 c.c. de 78 CV DIN.
Velocidad máxima: 172 Km/h.

6 Tempra 1.8 i.e. SX

Motor 1.756 c.c. de 110 CV DIN.
Inyección electrónica MPI.
Velocidad máxima: 190 Km/h.

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Llucmajor)
Plaça Reina Maria Cristina, 12-B - Tel. 26 89 12
S'ARENAL

FIAT

**SERVEI
OFICIAL**

Reunió de la Coordinadora de S'Estalella

Per planificar una segona campanya en defensa de S'Estalella, la coordinadora s'ha tornat a reunir després d'un any d'inactivitat. La reunió s'haurà celebrat dilluns dia 9. Hem sabut que el GOB haurà suggerit a la coordinadora la possibilitat d'encarregar a un tècnic solvent l'elaboració d'Un Pla Energètic Alternatiu per a les illes Balears, on se demostrí la inutilitat de destruir la marina per produir energia. El principal problema rau en l'elevat cost d'aquest estudi tècnic, que fins ara l'ha fet inassequible als ecologistes.

La Coordinadora, justament se va reunir el mateix dia que un diari de Ciutat, El día 16, donava a conèixer un pla del Ministeri de Defensa per construir una base de submarins a la Punta plana, a S'Estalella.

A més, el dia abans, diumenge, el Diario de Mallorca havia publicat la intenció del Govern Balear de construir una nova autopista de Palma a Felanitx. L'autopista, com s'havia denunciat reiterades vegades, passaria per Llucmajor aprofitant el traçat de la carretera nova de S'Arenal.

Finalment, aquest cap de setmana mateix, s'estenia un rumor entre els pagesos de la zona pròxima a S'Estalella segons el qual la carretera que ha de conduir a la hipotètica central se traçaria en línia recta des del pi gros de Garonda, a la carretera militar, fins al lloc on pensen ubicar la futura central.

Felicià Fuster se compromet a fomentar l'estalvi energètic

El president del grup elèctric ENDESA, i de GESA, Felicià Fuster, s'ha compromés a impulsar una campanya fomentant l'estalvi energètic. Fuster va arribar a aquest acord amb els representants de les associacions de veïns del Coll d'en Rabassa, de Son Ferriol i del Molinar, després d'una reunió mantenguda el dissabte dia 7 de setembre.

Els veïns denuncien la contaminació provocada per la central tèrmica de Sant Joan de Déu i exigeixen el seu desmantellament. No veuen tampoc amb bons ulls la ubicació d'un nou centre productor a Cas Tre-sorer, prop de Son Ferriol.

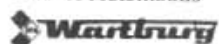
Això no vol dir que estiguin a favor de traslladar la nova central a S'Estalella. Al Contrari. El president de l'Associació de Veïns del Molinar, Josep Lliteres, s'ha manifestat rotundament contrari a la destrucció de S'Estalella. Al parer de Lliteres, la millor alternativa és l'estalvi d'energia, una opinió compartida pels principals grups ecologistes.

TALLER MECANICO NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Ensenat

Servei Automòbils

C/ Ripoll, 30 - Tel. 66 22 13

piva motor s.a.

SANEAMIENTO
CALEFACCION

GABRIEL OLIVER

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIO
ENERGIA SOLAR

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Mollà, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

BAR CA'N NADAL

(Nova direcció)

En Jaume i Na Catalina

Especialitats: TAPES I
BERENARS

Nicolau Taberner, 36 - Tel. 66 00 43

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEIGS

Informació: Tel. 66 03 17 - LLUCMAJOR

Llucmajor, 28 d'agost de 1991
Sr. Feliciano Fuster
Palma

Sr. Fuster:

Després d'haver llegit l'article del Sr. Germà Ventayol a l'Última Hora del 25.08.91, crec que tenc l'obligació de dirigir-me de bell nou a vós per posar en clar determinats passatges de les vostres declaracions.

Segons deis «se tiene que tomar en consideración la opinión de los ciudadanos y éstos, al haber depositado la confianza en el Gobierno...». Aquí a les Balears, per ara, tenim un Govern que nosaltres hem elegit. Si per

imperatius legals Constitucionals ens cal acatar les decisions del Govern elegit per tots els espanyols: Gallecs, andalusos, bascs, etc., ho farem, però està suficientment demostrat que els ciutadans de la nostra Comunitat Autònoma no volem de cap de les maneres la Central a s'Estalella.

Som totalment del vostre parer que el problema no serà de «quien es la razón, sino las consecuencias». Sí, precisament, contra aquestes «CONSECUENCIAS» estam nosaltres lluitant.

Sr. Fuster, si construeixen una nova central de recolzament a Cas Tresorer, amplien la des Murterar, una altra nova a Eivissa i altra de recent construcció a Menorca —que ja està creant seriosos problemes—podeu explicar-me ¿per què n'han de construir una altra a s'Estalella o a un altre lloc? Tal vegada és que totes aquestes centrals no han estat instal·lades després de «profundos y rigurosos estudios»? ¿Solament estudiava vosaltres «pro-

fundament» la de s'Estalella?

Vós parlau de mantenir un diàleg constructiu i això em sembla molt bé. Però mirau, com a empresari us admir i crec que deveu ésser sincer i no donar la culpa als altres quan deis que «el problema es de la Sociedad» o «es un problema político». Jo no crec que això sigui així, sinó que és un problema ECONÒMIC i vós bé ho sabeu.

Jo, Sr. Fuster, tenc l'espai limitat a la premsa, però un altre dia vos parlaré del PORT, perquè comprenc que vos no us en recordau de fer-ho.

I per favor, preneu mesures contra les tempestats, els incendis prop de les centrals, les fallides de peces de les vostres instal·lacions i contra les possibles fallides humanes, perquè si no ho feis, ens caldrà encendre les candeles molt abans de l'any 2.000.

Cordialment,

Joan Janer Andreu

P.D. Aquesta carta va ser enviada a tots els diaris i cap no la va publicar.

Que torni el fred, per favor

Amb aquest comentari, molts de vosaltres pensareu que jo som una persona avorrida, ja que sempre s'ha associat l'estiu amb la diversió.

Però l'arribada de l'estiu ens descobreix també un món totalment diferent al que l'hivern ens havia amagat: la gent omple els carrers; les finestres i les portes són obertes per pal·liar la calor, els vespres els veïns «surten a la fresca» a fer la vetllada, els nins no tenen escola, els dies són més llargs i les nits més curtes...

Si ajuntam totes aquestes característiques de l'estiu, ens sortirà una barreja molt explosiva; intentau d'imaginar l'escena:

Una nit calorosa que ens obliga a obrir el finestral per poder dormir. Tot i això, no ho aconseguixo. Els meus peculiars veïns i els seus convidats m'ho impedeixen. Els nins i les nines d'aquest grup de gent ju-

guen al carrer, sota la meua finestra; un d'ells ha tret de la seva casa un braser d'aram i «cap baix-cul alt» el fa servir de tambor. La televisió resta encesa, amb el volum alt, sense que ningú no sembli interessar-se'n. Entre ells transcorre una acalorada conversa, el tema de la qual no aconseguixo d'esbrinar des del meu llit, encara que, per la magnitud dels decibels, hom diria que tota la tracalada hi és amb mi, al llit.

De tant en tant, la mare, des del seu seient, deixa sentir qualche crit d'histèrica, en un intent inútil d'atreure l'atenció dels seus fills «des-madrats» al carrer.

La meua paciència s'esgota, em fa vergonya cridar una vegada més a la policia. Tanmateix, quan hi arriben, la gent és dins de casa seva, i en el domicili l'única cosa que poden constatar és una reunió de muts, i no

hi poden fer res.

Són les 12'30 hores, sembla que els convidats es comiaden al carrer, acció que dura quinze minuts més. Crec que la fi de la meua tortura ja ha acabat per aquest vespre. Una vegada més em promet a mi mateix a que el proper vespre prepararé un poal d'aigua devora el llit, cosa que, com sempre, mai no arribaré a fer.

El silenci ja és aquí, demà serà un altre dia, tornaran els mateixos convidats de cada vespre, els mateixos nins, la mateixa televisió, les mateixes discussions, en David tornarà a fer de tamborer...

I sabeu vosaltres què és el pitjor d'aquest assumpte?

Idò que aquesta gent no és, i probablement no ho serà mai, lectora d'aquesta revista.

Una ciutadana desvetllada

«Cosas veredes, Mio Cid, que harán temblar las paredes»

Quin espectacle el del Sr. Feliciano Fuster! No hi ha alternatives a la central de l'Estalella i el port carbo-ner.

Si la paraula *Estalella* fos verb, el Sr. Feliciano Fuster el conjugaria en activa i passiva, en present i futur. Quin poc amor a la nostra terra! Quina falta de consideració a les institucions, els governs i el poble en general, els quals comprenen que és l'hora de dir *ja basta de destrucció. Salvem la natura!*

El Sr. Fuster fa orelles sordes, el que importa és dur carbó des d'Àfrica més barat, en línia recta i en més quantitat. Si per aconseguir-ho cal fer pressions fortes es fan. Tots sabem, Sr. Feliciano, que si es pro-

dueixen apagades de llum ben aviat l'opinió pública estarà al seu favor. Esper que mai que mai GESA no arribarà a fer ús d'aquesta força.

A més centrals, més en vol el Sr. Fuster. ¿Com es comprèn que si abans donaven llum a Menorca i ara hi ha una central, no sigui autosuficient? Podem suprimir Sant Joan de Déu i, doblant el Murterar, sobra energia. El que passa és que totes les alternatives acaben en la conjugació de l'Estalella.

I el conseller! Què en direu? Per què no diu clarament que hi està en contra? No es defineix, i això en bon mallorquí es diu *nedar de porc*.

La capritxada del Sr. Fuster no pot

de cap manera doblegar els governants. O els qui governen no estimen la terra, l'entorn, o no es mereixen ser elegits pel poble. Després cantarem un *ja està fet*, i a la Mediterrània, i en particular a Mallorca, ja li n'hem cantats molts.

Si el Sr. Feliciano no veu altra alternativa, tal vegada seria interessant cercar una altra persona que estigui al davant de l'empresa i que tenguí més idees. Potser així podríem salvar l'entorn de la destrucció en nom del progrés.

Joan Monserrat i Mascaró
regidor del PSOE de
l'Ajuntament de Lluçmajor

Lluçmajor, 5 de setembre de 1991

Encara la barbàrie

Hom diu que l'acossament sexual dels homes cap a les dones, al carrer o als llocs de feina, ja no es produeix. Aquest «ja no» implícita un signe d'evolució, d'allunyament de la barbàrie. Però la barbàrie «encara» és a casa, a Lluçmajor sense anar més lluny, en aquest cas com a altres llocs a l'any 1991 encara les dones que formen l'equip de bàsquet senior femení i que feim la preparació física al Camp Municipal d'Esports, hagem de patir que una «guarda d'al·lots» ens insultin, atès que el «piropejar» seria un pal·liatiu, però que en tots els casos hom respon a la rèmor que s'arroga el mascle de ser qui «valora» o «desvaloritza» l'altre sexe sense ser capaç de sotmetre's ells, al seu torn, a la mateixa possibilitat de ser «valorats» o «piropejats» o insultats per elles. A ells ningú no

els molesta.

Evidentment la culpa no solament és seva, també en són responsables l'entrenador i els pares que eduquen els seus fills confonen masculí amb la trista condició de masculista, «la vida és dura i cal saber riure's de —qui ells consideren— el sexe dèbil». Aquesta expressió és la resultat d'una feblesa que necessita ser compensada mitjançant l'exercici de poder sobre les qui, en el fons, tots ho sabem, els fan por, ja que de dèbils no en tenim res les dones.

Vull expressar la meua repulsa a aquests ninots que es creuen homes, a l'entrenador i als pares que els eduquen per a ser només mascles, en comptes de persones.

Catalina Socies Salvà

La bandera de la festa?

Un embat de primavera
per l'estiu volateja,
però ni hi ha cap bandera
al bell cim del campanar.

Tothom alça el cap i mira,
tothom mira i tothom diu
on és la primera espira
de la festa de l'estiu?

És la flor d'una gaubança
que es bada una volta a l'any;
o és que han tengut mancança
de gent, per posar-la, enguany.

No escamparà falaguera
mil promeses per demà.
Algú no vol la bandera
a damunt el campanar.

****

I el poble canta i espera,
pot ser l'any que ve hi serà?
La bandera, la bandera,
l'he anyorada al campanar.

Santa Cànida 1991

XERRADES DE CAFÈ

FESTES I FIRES

S'ha acabat l'estiu...!

-Això deia un gelater valencià.

-Sí, i era perquè li comprassin gelat abans que s'acabassin les festes.

-Festes que, aquest any varen ser sempre sota l'amenaça d'un temps de tempesta.

-I en va caure d'aigua, el dilluns de Santa Cànida...!

-Aquesta vegada, la nostra santa ens va ajudar.

-Sí, en què fos d'enfora, perquè els llucmajorers, el dia de Santa Cànida, no feim mai festa...

-La feim el segon diumenge d'agost, i va que xuta...

-Sembla que això d'amollar els focs artificials altra vegada a Plaça va ser ben rebut per part del poble...

-Sí, i també pels taverners.

-Llevat d'aquells joves que no volien sortir del jardí de Ca'n Mataró.

-És que quan es tracta de prohibir, els joves d'ara sempre s'hi oposen.

-Sí, volen llibertat completa, fins i tot per fer animalades...

-Això nostre, però, comparat amb Marbella, va ser una brega de nins.

-És que aquest Gil i Gil, és més per sortir a un circ de pallasso, que de batle d'un centre turístic o President d'un club de futbol, tan important.

-Quan tants el votaren, qualche cosa bona li deuen veure...

-Home...! Com que els va prometre que netejaria Marbella de xorissos i drogaadictes...

-Però no poden posar tots els joves dins el mateix sac.

-Ni molt manco, perquè, tornant a les nostres festes d'estiu, la joventut de La Banda de Música Municipal és

una cosa admirable.

-I què toquen de bé!

-El concert que feren el diumenge de Santa Cànida a la Placeta del Convent va ser molt lluit.

-Jo diria que un poc massa americà i modernista.

-Home...! un repertori per als joves.

-Maldament, però hi va faltar un poc de música popular espanyola.

-I ara, no mos temerem, i serem a Fires...

-I com que els socialistes deixaren la caixa buida, tal vegada seran unes Fires magres.

-No ho creguis, perquè per ses Fires, treuran doblers d'allà on sigui.

-Home, del Banc, perquè diuen que manllevaran sis-cents milions de pessetes.

-Bé, però supòs que no els faran servir per organitzar festes i saraus.

-No, però ses Fires de Llucmajor són sagrades, s'han de conservar i com més lluïdes, millor. I si no, mira el dinar de Sa Darrerera Fira, no hi ha hagut cap «xulo» ni govern municipal capaç de suprimir-lo.

-Crec que en Gaspar no té res de «xulo».

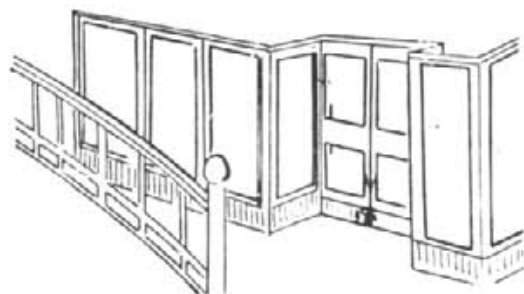
-Ni de bàmbol. De moment, diuen que vol que tot passi per les seves mans.

-Home! per això cobra...

Un que escoltava

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL ATÈS PER COMARES

Carrer Rigo, 73 - LLUCMAJOR.
Tel. 66 24 90 (Dímarts i Dijous horabalxa)
Tel. 66 17 98 (particular)

FERROS ARTÍSTICS
I FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

Dins els mesos d'estiu i quan l'any agrícola està a punt d'acabar és hora de fer una mica de balanç dels productes més significatius d'aquesta època.

Uns productes que fins fa poc eren unes de les principals fonts d'ingressos de la pagesia però que ara degut a la poca rentabilitat i principalment a l'exportació que se'n fa d'ells han passat a un segon pla dins la nostra pagesia. Ens referim evidentment a l'ametla i al gra.

Pel que fa, al primer producte esmentat, l'ametla, cal dir que per més d'un enlloc d'una font d'ingrés considerable per poder fer la fermança de les Fires s'ha tornat una molèstia haver d'anar a tomar aquells ametlers que fins fa un parell d'anys els seus pares o padrins els guardaven com a or.

S'ha tornat en molèstia degut al baix preu que té des de fa uns anys l'ametla i no és rentable pagar un jornal d'un home per anar-se a tomar.

Tot això és ben ver, però el que no hem d'oblidar que si hi ha poques ametles en part és cupa nostra, ja que n'hi ha més d'un (noltros els primers) que només se'n cuiden d'anar a la finca a l'hora de tomar les ametles; i

quan arriben a la finca, que hi trobam?, voreres brutes, ametlers sense esmotxar que no hi passa el garrot, la finca plena de cards perquè no la vàrem llaurar, etc.

Per ventura trobareu que aquests casos són molt extrems, però si fa o no fa, n'hi ha més d'un que no ens fariem molt enfora, dues passades d'arada per damunt-damunt i llesta. A més del gran desavantatge dels arbres de la marina de Lluçmajor, on la majoria són molt vells sense que es fessin noves sembres i ara pagam les conseqüències.

Es ben vera que hi va haver uns anys que va ploure ben poc i que molts d'ametlers se varen morir, però també és vera que el mal ve d'enrera i com sabeu ben cert qui no sembla no sega.

Pel que fa a l'anyada d'enguany de l'ametla cal dir que en general n'hi ha poques, tant per aquí com per la Península com pels Estats Units. Dins el terme de Lluçmajor la cosa va a redols, a segons quins com per la zona del Mas Deu, Ses Sitjoles, Son Marrano, etc., la producció és acceptable, però per altres zones tirant al ponent la producció és ja molt inferior als altres llocs abans anomenats.

Pel que fa al gra els pagesos llucmajorers ho han tengut bé, ja que l'anyada d'enguany ha estat bastant bona, va ploure quan era hora i les finques s'amararen. Uns dels grans que ha estat bastant abandonat i que era molt tradicional a la nostra pagesia són les faves, un gra que tenia bastanta importància per dos motius: un l'alimentació dels animals i l'altre l'oxigenament de la terra; però va resultar que un dia al pagès li resultava més còmode comprar blat de les Índies que duen de fora que sembrar, segar i batre les nostres faves, però potser que es giri la truita, ja que el Blat a les Índies s'ha posat a un preu que a més d'un li farà pensar si comprar-lo o tornar sembrar faves.

Els preus

Com ja dèiem la darrera vegada el mercat de les ametles s'ha animat degut a la mala anyada que tenen a l'estranger, cosa que ha fet que el mercat hagi reviscolat; el preu del bessó és situa damunt les 320 ptes., un preu que alegra el mercat, però no vos alegreu massa perquè l'any passat que anaven barates no les tomarem i enguany que van a bon preu les tomarem, però com que quasi totes les ventes se faran a la prova, i es pràcticament impossible que ens doni el preu abans assenyalat.

Quant a la garrova no hi ha cap preu estipulat ja que s'espera que el fruit sia més gros per poder determinar la seva qualitat, però per tot el terme els pagesos pareix

que n'estan contents de l'anyada, perquè pareix que ha d'esser bona.

Un preu que oscil·la molt, és el del gra, ja dins la seva gran varietat, distints tipus de blat, ordi, civada, faves, etc., fan que aquest sigui un mercat molt variable tant en el preu com en la producció, vos podem dir que dins aquest mes els preus van de 22 a 32 ptes, segons de quin gra es tracta.

Un altre mercat que rarament en aquesta època de l'any està poc animat és el dels animals. Un mercat que per aquests mesos d'estiu se solia animar degut a la gran entrada de gent a les illes i al gran consum de carn que això duia, enguany s'ha estancat una mica per diverses causes; ja sigui perquè s'ha duit carn de la península o perquè se consumeix més pollastre, no sols als hotels sinó també per nosaltres mateixos, cosa que fa que els preus dels animals de la foravila, haguin baixat.

Els preus al viu són els següents:

truges.....	90 a 100
xots.....	200 a 250
porcelletes.....	250 a 350 (segons el pes)
bous.....	400 a 450

LA CAÇA

Desgraciadament una notícia que fa molts d'anys que es repeteix al nostre terme dins aquest apartat és el mal que afecta als conills, que avui en dia no només és un sinó que són dos. El primer i el més conegut, la «mitxomatosis», si bé encara perdura, de cada pic els conills que es moren degut a ella són més pocs i són molts més els que la superen, a més que enguany s'ha notat una certa lentitud a la seva propagació cosa que ens alegra i que ens fa pensar que si bé no s'elimina aquesta malaltia sí que de cada any els conills van agafant defenses per no partir-la.

En canvi, l'altre és la que preocupa més ja que pareix que no està ben determinada la seva magnitud i els seus afectes; els conills sofreixen una forta pujada de sang al cap (embòlia cerebral) en poc temps i un conill que pareixia bo al cap de poc temps el podem trobar mort amb una mica de sang pel nas.

Malgrat aquestes malalties enguany els caçadors han pogut pegar quatre trons i fer qualque caçada guapa.

Un altre animal amb molta tradició de caça al nostre terme és la perdiu, espècie que pareix que enguany anirà bé, ja que en un principi se veien poques niaronades, aquestes han surat quasi totes, cosa que farà que mes d'un pugui passat gust de penjar el reclam.

SUCA MULLA

Una espècie de la qual la caça n'està prohibida però que n'hem de fer esment en aquest apartat és la llebre, animal que se veu que ha criat molt bé i que per llocs on abans no se'n veien o se'n veien poques ara se'n veuen bastantes.

PLUVIOMETRIA

Aquest mes trobam que l'apartat que normalment incluïm dins l'anyada, li hem de tenir una especial atenció si bé l'important no és la quantitat d'aigua o si la va fer fora de temps i no va ser massa bona per la foravila, el que voldríem ressenyar en aquest apartat és que el primer pic que ha plogut fort abans de l'hivern l'avenc de Son Gall no va tornar a donar l'abast per tanta d'aigua i un pic més n'hi va haver més d'un que no va poder passar, sort que només era aigua ja que quan les pluges són contínues a més d'aigua si solen trobar «tallades» per mig del camí.

Esperam que aquest nou consistori que ha entrat fa poc, prengui nota de les contínues deficiències de la zona de Son Gall, i faci qualque cosa més que els seus antecessors, ja que no basta netejar les voreres sinó solucionar definitivament el problema.

La pluviometria dins el mes d'agost ha estat un total de 47 litres, que els va ploure el dia després de la nostra patrona, dia 12 d'agost.

Mestre Antoni Pallicer, un industrial amb idea

«En Pallicer» nom pel qual és conegut mestre Antoni, tant a Lluçmajor com a diferents indrets de Mallorca, va néixer l'any 1916, el 29 de gener.

Als 75 anys gaudeix d'un estat físic i una claretat mental envejables. Nascut dins una família de sabaters, ja que son pare ho era i sa mare feia de rivetera. Ell ha destacat pels seus coneixements de mecànica, gràcies a la capacitat de deducció lògica i a la seva intuïció a l'hora de resoldre els problemes que la fabricació d'un aparell li planteja, per aconseguir que fes la feina per a la qual havia estat començat. Però, deixem que sigui ell qui ens expliqui la seva història.

-Mestre Antoni, com vos introduíreu dins el món dels ferrers i de la mecànica?

-Quan varen fer el «Nuevo Cinema», el «Teatro nou», que li deien, que estava a Plaça a ca na Juanita «Pola», el ferrer que va agafar les obres era en Joan Clar («Bolen»), i jo vaig fer de mosso poc temps perquè aviat me vaig haver de posar de mestre ja que en Joan va agafar l'exclusiva dels camions i aleshores jo tenia 18 anys. Vàrem prendre el taller amb en Miquel Cardell, «Panasso» i el teníem en el carrer del Sindicat, nº 2.

-Quan vos traslladàreu al local on ara teniu el taller?

-Vaig estar a ca'n Clar des del 34 al 37, el 36 havia esclatat el fandango i el 37 m'embarcaren; en Miquel feia el servei per fill de viuda i en feia només tres pics per setmana i els altres dies podia fer feina; seguïrem amb el taller, al cap de deu mesos vaig venir amb permís perquè havia arreglat el cotxe a un tinent que no el podia usar. Quan vaig venir, embarcaren en Miquel i decidírem disoldre la societat. En tornar en Miquel el va posar d'avora ca'n Reus i jo vaig continuar allà mateix. Al 40 ens tornaren mobilitzar, França havia caigut i hi havia la II Guerra Mundial. Jo venia

de Ciutat amb bicicleta cada dia per poder salvar el taller, en aquell temps fèiem feina així com podíem. N'hi havia que venien a fer hores, en Toni Batle, mestre Federico (el padrí del metge Cardona) feia de sabater, però de jove havia estat ferrer i venia en haver sopat, també venia en Joan Sánchez que era soldat. Fugien i venien a veure si guanyaven una pesseta.

L'any 41 me donaren un permís per anar a Barcelona a comprar un torn; quan hi vaig ser era quan Rússia va entrar en guerra contra en Hitler. Quan vaig veure les manifestacions me'n vaig anar cap al «barco» per por no fos cosa que passàs com a l'Olimpiada. Amb aquest torn començarem a fer feina, i resquillades tantes mai, i m'havia costat més de denou mil pessetes. En aquest temps feia més de sabater; després me vaig posar a fer màquines de rebaixar sola i vaig haver de comprar una llimadora que encara conserv, me costà 16.400 pessetes, que eren molts de doblers llavors.

-I, com va ser que vos mudàreu de taller?

-El 42, pel mes d'agost, el dissabte de Santa Cànida, vaig comprar el «París Alegre». Ma mare va vendre una casa per poder-lo comprar, en treguérem quaranta mil pessetes i en

vagi haver de pagar quasi cinc mil més.

El 44, en Bolenó, el mestre, va comprar Sa Torre i me va dir que «Hauries de deixar el taller per posar-hi els ormejos de Sa Torre». Jo vaig buidar el taller i el vaig fer al «París Alegre», a la part de darrera.

42 fàbriques de sabates eren client-tes meves.

-Quina era la vostra principal ocupació en aquesta època?

-En aquest temps a Lluçmajor hi havia 42 fàbriques de sabates que eren clients meus, fèiem màquines de rebaixar sola, n'arreglàvem, fèiem tot allò que mos manaven els sabaters. També, en temps de la fam fèiem màquines de fer fideus i prem-ses d'oli. Quan veníem una màquina a Porreres partíem d'hora tenint en compte que quan encenien el llum. De vegades, quan havíem fet la pasterada per fer fideus el llum s'apaga-va i ja havíem fotut el negoci, a més de fideus, fèiem altres castes de pasta: sopa, estrelleta, pinyonet i de tot.

-Segons tenc entès, éreu soci amb mestre Pep Roig, «Meco», com es va realitzar i desfer aquesta societat?

-A l'any 45 tenia set o vuit homes i en Llorenç Mut, son pare d'en Nofre, se n'havia d'anar amb en Pep i els vaig dir: «escoltau, si voleu comptar els «trastos» anirem a mitges. I vàrem anar a mitges tot tres; com-pràrem un altre torn i començarem a fer molts encàrrecs per sortir del pas.

Vàrem haver de menester una marca i els posàrem «Palli»; eren motors de benzina, en un principi. N'hi havia de 2, 3, 4 i de 5 cavalls; després en férem de sis cavalls de gasoil. Els usaven com a motors in-dustrials per fer marxar les màqui-nes de les fàbriques amb un emba-rrat i també per fer funcionar la meva empresa vaig fer un gasogen amb un motor d'un Ford, marxava amb clovelles.

JO NO VAIG INVENTAR RES

Els motors de gasoil de sis cavalls els vaig fer perquè vaig anar al camp d'aviació a veure el motor d'un

camió mercedes de sis cilindres. Vaig mirar la cilindrada i el diàmetre del pistó i vaig fer motors d'un pistó segons el que havia vist de sis.

El primer motor marí que vàrem fer va ser per a un botet per a mestre Joan «Palma», son pare d'en Joanet, un motor de 2 cavalls per un botet de 18 pams i per no fer les proves amb una barca que no fos nostra vaig comprar un botet de 22 pams que va ser d'en Cirerol, el mestre d'escola.

Després va venir allò del cupo i vaig haver d'anar a Indústria a par-lar amb D. Xim Maquès que era el cap i em va dir que no podia fer allò si no pagava matrícula. Jo li vaig dir a veure què havia de fer i me va sug-gerir que continuàs perquè la gent necessitava motors, no me va posar obstacle de cap classe. A un lloc, per poder fer feina necessitaven motors, però com que no en duïen de l'es-tranger, anaven bé els meus. Els fo-níem tots a la Fundició Mallorquina i férem motors fins que en varen co-mençar a dur de fora. Durant deu anys, en férem més de seixanta.

-A més d'aquesta dedicació, heu fet altres treballs?

-Sí, vaig ser el primer que va fer una màquina de fer marès per a pe-drera oberta que començà la regata. La vaig fer per a en Climent Pou (de Vallgornera). Més tard, vagi fer-ne una per a pedrera tancada que feia el marès amb una cadena, va ser la pri-mera i de tot d'una hi va haver pro-blemes perquè els trencadors no la sabien posar a nivell. Funcionava per un sistema paregut al de les se-rres mecàniques que més tard hem vist. Aquesta màquina encara funci-ona. Ara és en el taller per arreglar-la.

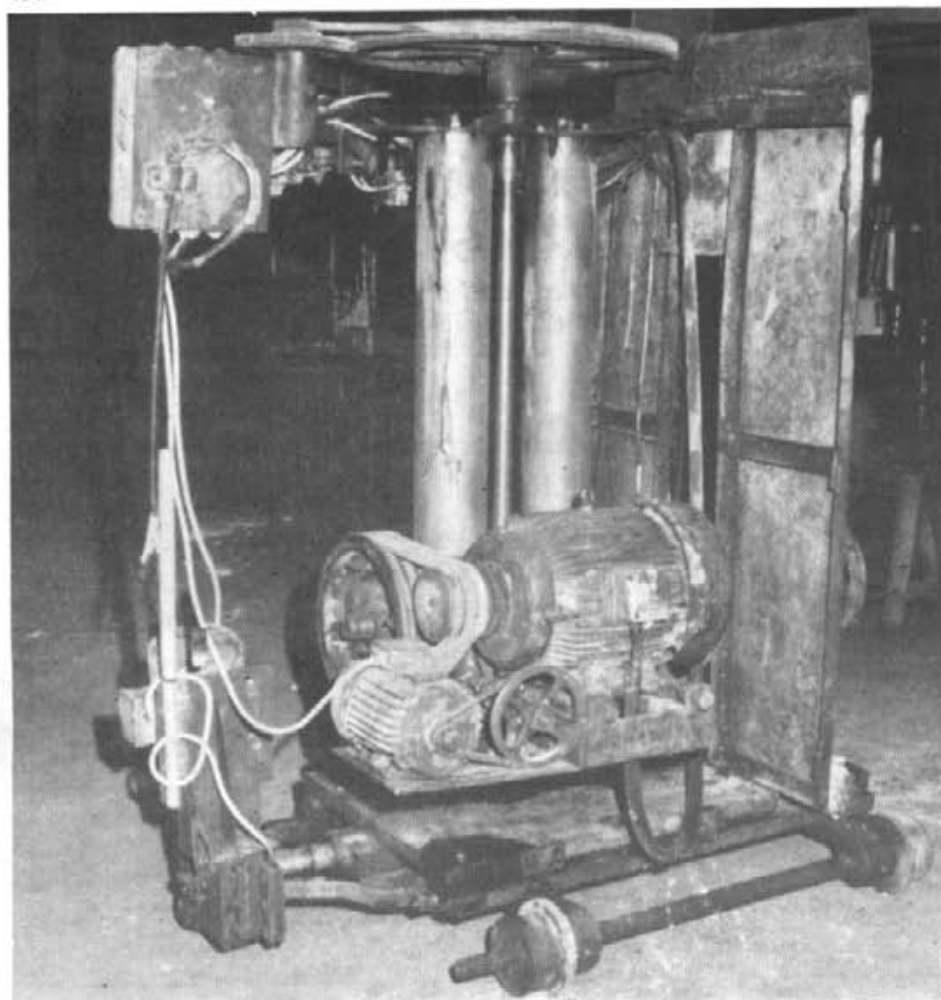
L'amo me va dir que si duplicava la producció es faria ric i la va quin-tuplicar.

-Teniu alguna altra cosa a dir o anècdota per contar?

-No, crec que això és un resum molt real de la història de la meva vida laboral.

Molt bé, mestre Antoni, vos desit-jam que pogueu gaudir d'una meres-cuda jubilació. Gràcies pel temps que ens heu dedicat.

I. Barceló

«Siset, que no veus l'estaca on estam lligats?...

Aquestes darreres setmanes hem estat testimonis, gràcies als mitjans de comunicació, d'un dels acontereiments més grans que farà història dins al segle XX: «la caiguda del comunisme». Alguns diuen, a tall d'anècdota, que podria ser uns dels secrets de Fàtima. Però evidentment no és això el que fa que aquest esdeveniment sigui un fet històric de gran transcendència, que ha tengut ressó per tot el món, i sobre les conseqüències del qual n'han fet valoracions tots els habitants del nostre planeta.

És evident que amb la caiguda definitiva del comunisme se tanca una llarga novel·la, la qual pareixia que mai podia acabar. ¿Qui ho hagués dit fa un parell d'anys?

Queden enrera les teories socialistes de Carles Marx, o la política comunista de Lenin i Stalin. A tot això ja s'hi ha posat punt i a la fi... Quines voltes que dona la història!

Però, què hem de fer? «Conti-

nuar»... -diran molts. I és que pareix que tot continua, i en realitat, no sé per on... No podem passar de llis davant un esdeveniment de tal envergadura. Cal assegurar i, tranquil·lament, reflexionar sobre la qüestió.

Podríem parlar del que ha suposat això per la Unió Soviètica, en concret. Podríem referir-nos al cop d'estat, que recentment va commocionar a tot el món. Sens dubte, tot ha suposat i està suposant pels russos, un conflicte increïble. Imaginem que tot el que havien viscut, i els havien predicat, com el millor, ara els ho tiren per terra. Supòs que per l'Est se preparen anys molt difícils, i de molta tensió. Respecte al cop d'estat, crec que és millor no parlar-ne, perquè és un tema tan confús, que no arriba a ser un repte per a la nostra ignorància.

A part d'això, crec que amb aquest esdeveniment se tanquen moltes de

coses. Suposa el triomf del capitalisme, com l'únic projecte d'organització de la societat. Pens que el capitalisme ha passat d'esser un sistema econòmic a un autèntic estil de vida.

Amb la caiguda del comunisme han acabat les esquerres; llevat dels esquerrans «ligh» que estan al front de l'Estat Espanyol, els quals ho són tot, manco d'esquerres.

Estic d'acord que el comunisme a la Unió Soviètica no podia continuar, ja que s'havia convertit en una dictadura de l'Estat. El poble estava realment oprimat, i la llibertat no se coneixia. Però, alerta! És que tal volta el capitalisme és el millor sistema? Això mai ho pensem! A la Unió Soviètica hi havia una dictadura de l'estat. Al món del capitalisme hi ha la dictadura d'uns altres, tal volta més, que imposen el seu voler damunt tot el poble. També hi ha oprimits: n'hi ha que ho passen molt bé, i els altres se moren de fam: així de

ETERNA, S.A.
Compañía de Seguros

Obre noves oficines per estar prop de vostè i oferir-li els nostres serveis amb la major professionalitat.

Aprofiti la nostra proximitat i s'informi sobre els nostres productes. Són del seu interès

*Seguro
Multirriesgo
Familiar*

Funerària Nostra
Senyora de Lluc
Santa Maria

ACOSTAU-VOS

Informació: SEBASTIÀ SALVÀ BALLESTER
C/ Mateu Monserrat, n° 19. Tel. 66 13 38
(Llucmajor)

FUNERÀRIA
Nostra Senyora de Lluc
A. SASTRE

C/ Revetla 9 i 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)

A partir del 12 de maig el Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluc, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atendrà serveis particulars i de la nostra Companayia d'assegurances les 24 hores.

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Llucmajor)

trist! És amb l'excusa del capitalisme, que se va produir la «guerra del golf»; és amb l'excusa del capitalisme, que cada dia moren de fam 100.000 nins; és amb l'excusa del capitalisme que a Colòmbia, per millorar el sector comercial, maten els marginats, segons una campanya que ells anomenen «neteja social»... és amb l'excusa del capitalisme, que Mallorca s'està convertint en un camp de golf...

Després d'això no podem afirmar que el capitalisme sigui un bon sistema per organitzar la societat. Tal volta sigui millor que el comunisme, però no molt més. I crec que d'això al manco n'hauríem d'esser mínimament conscients: alerta que no ens donin «moix per llebre».

Darrera al capitalisme hi ha la llei del més fort, i l'ètica del «fot qui fot»... Però, és clar, tothom a fer doblers com un boix, i l'únic objectiu de moltes persones és que demà tenguin cinc duros més que ahir, o que el seu cotxe sigui millor que el del veïnat, o que si enguany se n'ha anat de viatge a New York, l'any que ve se'n pugui anar al Japó... Ja està bé!...

Amb tot això, si no anam alerta, ens carregarem la humanitat sense adonar-nos.

Però ni hi ha ningú que piuli; no sé si per por o per ignorància. Molts creuen que és l'única manera de viure, altres, de sobreviure.

Sí, han caigut les esquerres. Aquest és el final d'un procés. Han callat els poetes, els filòsofs, els joves, els pobres... Ningú diu res. Ja queden enrera les manifestacions davant els «grisos» (ni jo ho he viscut), «L'Estaca» és buida de contingut, i ha passat de moda l'idealisme, el romanticisme, la utopia, la sensibilitat...

I és que tal volta poca gent pensa, perquè ens han educat per a no pensar. D'exemples n'hi ha molts: la reforma de la LOGSE margina les carreres i les assignatures de lletres que ensenyen a pensar. Per altra part, el Ministeri d'Assumptes Socials fa una campanya de preservatius, per fer-nos creure als joves que som lliures, i que ja s'han superat tots els tabús anteriors. A partir d'ara, segons na Matilde Fernández, podrem fer l'amor quan volguem i amb qui

volguem. En realitat, el que ens manca és una bona educació, i sobre tot de sexualitat, i així tal volta no direm tants de disbarats i donarem a cada cosa el seu valor. Sols així podrem viure amb democràcia. Alerta que ens volen donar «moix per llebre».

Mentre, els ecologistes, els nacionalistes, els idealistes utòpics i lluitadors, els cristians... som una minoria, no sabem de què anam, som uns al·lucinats, una guarda d'ignorants, que vivim aferrats al temps de l'Estaca.

Falten postes que cantin la veritat, filòsofs i persones crítiques que diguin basta! Urgeix una reforma total de les estructures alienadores que manquen a l'home del més preuat de la seva vida: LA LLIBERTAT...

Res d'això servirà, si no som capaços de contraposar la mania individualista que intenta inculcar-nos el capitalisme amb un bon amic, amb el qual sigui possible el diàleg i l'estimació.

«SI NO PODEM DESFERNOS-EN, MAI NO PODEM CAMINAR...»

Toni Vadell

T&M
Software
Programes
Comptabilitat
Facturació
Stocks
Tallers
Programació
a mida

Compatible XT des de 99.000 pts
AT-12 20 Mb des de 181.900 pts
386-SX 20 Mb des de 239.000 pts

OFERTA
Programes de facturació
i comptabilitat
Ordinador AT 20 Mb
Impressora Panasonic
Tot per 400.000 pts.

C. Major 171 Lluçmajor Tel. 66.17.15

Comunicat del PSM - Nacionalistes de Mallorca

CONTINUAM TREBALLANT

Després de les eleccions municipals i autonòmiques celebrades el passat 26 de maig, amb els resultats ja coneguts, l'Agrupació local del PSM - Nacionalistes de Mallorca ha iniciat una anàlisi a partir de la qual volem fer públiques les reflexions següents:

1) Després de quatre anys de feina a l'Ajuntament per part del regidor obtingut pel PSM l'any 1987, amb les eleccions d'enguany s'ha perdut la representació política, malgrat d'haver augmentat lleugerament el nombre de vots (de 426 hem passat a 433), la qual cosa indica que el PSM no ha partit un vot de càstig i que continua tenint un espai polític dins el municipi de Llucmajor. Valorem positivament la tasca realitzada durant quatre anys del PSM dins l'Ajuntament de Llucmajor tant en l'àrea d'Educació i Cultura gestionada directament pel regidor nacionalista com la influència exercida en altres aspectes del Consistori. Això no obstant reconeixem que el PSM ha comès l'error de centrar tota la seva política local en la gestió municipal i, que ha descuidat l'organització d'un ample grup de treball que donàs suport a la feina del regidor i li servís de pont de contacte amb les inquietuds socials. Alhora, bastants de simpatitzants i fins i tot afiliats del PSM han pensat que amb la tasca municipal duita a terme ja n'hi havia prou i han deixat de col·laborar activament en l'articulació i organització d'un partit arrelat i actiu dins Llucmajor i s'Arenal. Per tot això, el PSM ha fa-

llat en l'explicació a la col·lectivitat de la feina feta ininterrompudament des de l'Ajuntament i no s'ha generat la il·lusió necessària sense la qual el projecte nacionalista, d'esquerres i ecologista es veu buidat d'una de les seves energies bàsiques.

2) Dels resultats de les eleccions municipals del 26 de maig es desprèn que la dreta, en qualsevol de les canviants combinacions, no supera un determinat sòtil electoral. La llista del PP-UM té el batle per ser la candidatura més votada i exerceix el govern municipal, de moment, amb els tres regidors d'ASI. Aquesta força ha estat l'anunciada sorpresa electoral. Tot i que sembla que ha restat vots igualment a dreta i esquerra, probablement ha duit a les urnes un segment social habitualment abstencionista. L'accens d'ASI (a més d'un reconeixement a la quantitat de la feina feta per aquest grup i els enormes mitjans destinats a una campanya de més de dos anys) és símptoma clar de la peculiar problemàtica existent a s'Arenal. Amb tot, pensam que les actituds d'ASI basades en la demagògia, el clanisme polític i la crispació ètnica, més que solucions per a uns problemes reals, suposen un comportament d'encendre més els conflictes per tal de pescar poder en les aigües revoltades. D'altra banda, la tendència a la baixa del PSOE pot fer necessària una reflexió sobre l'esgotament d'un equip humà que no sembla poder anar més enllà.

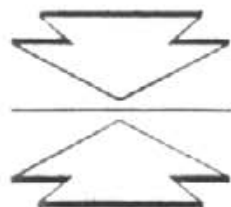
**EL PSM: UNA ALTERNATIVA
NECESSÀRIA**

3) En aquesta circumstància, i havent-nos servit el resultat advers com a esperó més que com a desànim, l'agrupació de Llucmajor del PSM manifesta públicament la voluntat de continuar treballant per una alternativa política de caire nacionalista, ecologista i progressista. Tot i no haver aconseguit representació a la Casa de la Vila, ens sentim responsables davant la gent que ens ha votat suficientment per ser la quarta força política del municipi i la tercera del nucli urbà de Llucmajor, malgrat que ens hagin faltat cinc mil·lèsimes -menys d'un vot- per obtenir representació en el consistori.

4) Aprofitant tots els canals de participació propis d'una societat democràtica ens oferim als llucmajorers per donar resposta a tots aquells problemes i aquelles iniciatives cíviques i polítiques que es plantegen.

Igualment feim una crida a la participació de tots aquells que estiguin preocupats per la cultura i la identitat, per la preservació del patrimoni natural, per la recerca d'iniciatives de progrés no destructives, i per l'aprofundiment de la democràcia i la seva extensió a tots els sectors de la societat. Consideram que la defensa activa d'aquests principis a Llucmajor és més necessària que mai i totes les mans hi seran benvingudes. El PSM és un instrument òptim per dur a terme aquesta tasca. Tots el qui vulguin col·laborar-hi, hi estan convidats.

**Juliol del 1991
L'Agrupació Local del PSM**

**CENTRE
DE
RECONeixEMENT
MEDIC - PSICOLOGIC**

ANTONI ISERN OLIVER

LLUCMAJOR

Carrer Antoni Garcias, 1-a (damunt Ca's Notari)

**certificats
mèdics per a
permís de conduir i
llicència d'armes**

HORARI:
Dilluns i Dijous de 16,30 a 21 h.

*Els habitants de Mallorca i de les Illes Balears
també hi poden participar*

TV3 convida els videoaficionats a fer de reporters

TV3 ha iniciat una campanya per animar els, cada vegada més nombrosos, videoaficionats a enviar aquelles gravacions seves que pugin tenir un caràcter informatiu.

Els videoaficionats que hagin filmat algun fet que pugui ser considerat notícia, només han de trucar al telèfon 93/473-21-88 i Televisió de Catalunya establirà el sistema més ràpid per fer arribar la cinta fins als estudis de Sant Joan Despí. Si les imatges s'emeten, Televisió de Catalunya reconeixerà de manera pública qui n'és l'autor.

Aquesta iniciativa respon al fet que en moltes ocasions les imatges dels videoaficionats han servit per mostrar alguns fets imprevisibles que les càmeres de televisió no han pogut recollir en el mateix moment en que es passaven, malgrat la rapidesa del mitjà.

La majoria de les imatges servides fins ara pels vi-

deoaficionats corresponen a catàstrofes importants o a fets d'abast general. TV3 ja ha emès anteriorment imatges de videoaficionats amb motiu de l'onada d'explosions de gas a Barcelona, de les inundacions de Catalunya, dels incendis forestals, dels enfrontaments a la plaça de la Palmera, al barri del Besòs, o de les nevades que aquest hivern han comunicat una bona part de Catalunya. També s'han pogut oferir, gràcies a aquestes imatges, alguns fets curiosos, com l'assistència del rei Joan Carles al bateig d'un nen.

Amb la invitació als videoaficionats a enviar les seves imatges, TV3 dona una sortida a gravacions que pel seu contingut poden ser interessants, alhora que intenta que tots els fets importants que es passin arreu puguin tenir un ressò a la televisió.

Segons que ha confirmat Televisió de Catalunya a Voltor, també els telespectadors de les Illes Balears hi són convidats a participar. No cal oblidar la quantitat i qualitat del parc de videocàmeres familiars a la nostra terra. Algunes d'aquestes filmacions, com fa ben poc l'incendi nocturn provocat de cotxes a Badalona, per la seva espectacularitat i interès, surten fins i tot al resum, encapçalant el TN. Una bona ocasió per estimular la gosadia i el sentit periodístic i de la oportunitat dels videoaficionats illencs.

FOTO CLAR

Perfumeria

*Reportatges, Fotos d'Estudi,
Carnet... i una extensa gamma
de productes de perfumeria*

**OFERTES EN CAMERES FOTOGRÀFIQUES
VENDA DE CARRETS**

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - LLUCMAJOR

Maria Clara

Boutique

c/o Impremta n.º 1 (Pas d'en Quint)
Tel: (9 71) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

"SA NOSTRA"
CAJA DE BALEARES

CAMPANYA «NÒMINA VIVA»: Sorteig a Europa

Aquest estiu Maria Tomàs ha estat la beneficiària d'un viatge a Europa corresponent al sorteig «Nòmina Viva» que realitza mensualment «Sa Nostra», Caixa de Balears.

En aquesta ocasió, la guanyadora va escollir Itàlia com a lloc de vacances.

En el primer ple —el mes de juliol— les coses ja es posaren serioses i el nou equip de govern municipal no va anar de berbes: no hi ha cap doblar a la caixa forta de la Casa de la Vila.

Solució (el cap no els va fer fum): «demanarem 600 milions de pessetes» i tots contents, que no quedi per demanari. Els socialistes trobaren que eren molts milions, mentre defensaven els seus pressuposts, però en Lluç Tomàs (el nou responsable de finances municipals) deia tot el contrari. Uns deien blanc i els altres negre, i res no vàrem aclarir.

***

Que no hi ha duros, sembla que no hi ha dubte. Diuen que el despatx de Depositaria té més visitants que les esglésies quan és any de Jubileu, visites que acaben com la processó de la moixeta, ja que els acreedors, quasi sempre, surten tan «lliqueros» com han entrat. És a dir, sense cobrar les factures i... ja tornaran un altre dia.

***

Fins i tot l'òliba va sentir comentaris —mirau si en tenen pocs de doblers— que no hi ha «pasta» per pagar la o les jornaleres que fan net a les escoles públiques d'aquest poble. Mem si ara, en començar el curs, en lloc d'aquells «baveros» que dúiem, haurem de posar «monos» de mecànic als nostres al·lots...!

***

Quin merder! el dissabte de Santa Cànida! Els gegants, la Banda de Música i els corredors de la «Milla llucmajorera» coincidiren a la mateixa hora i al mateix lloc. Corredors que passaven amunt i avall, xeremiers i gegants que havien d'arraconar-se depressa perquè la sirena de la policia municipal demanava pas per als participants de la carrera...

Tant de «pupurri» se va armar que ningú no sabia què passava: ja no sabem si els gegants, caparrots i dimonions varen córrer una nova i inèdita milla urbana o si els corredors feren el Quadrat per recollir les joies de les corregudes. Allò cert és que la bulla dels al·lots amb els gegants no va ser com altres anys i que hi havia moltes males cares tant per als organitzadors dels gegants com per als responsables de la cursa atlètica.

***

També, la vetlada de teatre del vespre de Santa Cànida, va sortir d'allò més «lluïda». Estudi «Zero», un grup d'actors molt competents, varen passar quasi desapercebuts sobre l'escenari de plaça i només els qui ocupaven la primera fila de cadires pogueren saber de què anava el tebeo.

La nombrosa gent que enrevoltava plaça feia que l'obra de teatre resultàs una representació muda i tan sols es contemplaven les evolucions i la mímica dels actors damunt l'escenari.

***

I parlant d'escenaris, un any més la Placeta del convent va ser un racó ideal per al concert de la Banda de Música. Una vegada més l'agrupació municipal va donar mostres de la seva professionalitat i va oferir un dels seus millors concerts.

A devora el Convent, sense renou de gent ni de cotxes,

es congregà molt de públic per escoltar i disfrutar de la música que, per l'ocasió, havia escollit el mestre director Vicenç Castellano i que al final va merèixer comentaris elogiosos i també algun de doble intenció ja que la Banda també està afectada pel fet que l'Ajuntament està en vermells (no és un color polític) i els músics fa molts de mesos que no cobren.

***

Passada Santa Cànida, quatre ametles per tomar i les Fires ja guaiten darrera el cantó. El nou Ajuntament —segons les promeses del batle— ha de començar la tasca del polígon industrial, però la primera investida serà per al regidor de Medi Ambient (no «Mitjà Ambient» com n'hi ha molts que diuen) i està prevista per a aquest mes de setembre.

En Sebastià Artigues haurà de demostrar la seva habilitat com a caçador de tortugues, ja que abans de moure cap pedra de Son Noguera, s'ha de rectificar la colònia de tortugues que, segons diuen, viu a la garriga. Tota una papereta per al Medi Ambient, una comissió municipal de nova creació i que el mussolet diu que la vos contarà el mes que ve.

***

El nou 1er. Tinent de Batle és un bergant arromangat. Té poques manies. El mes passat, quan va arrencar el torrent de na Joanota, no només va fer banyar els celadors sinó que ell tallava davant, per evitar mals major.

***

Aquest torrent, el mateix que el torrent artificial del camí de Ca's Busso i S'Àguila, clamen al cel perquè els arreglin. Esperem que sigui prest.

La Palmera

es fasser

Historiador Terrassa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

Adéu, Rafel, adéu

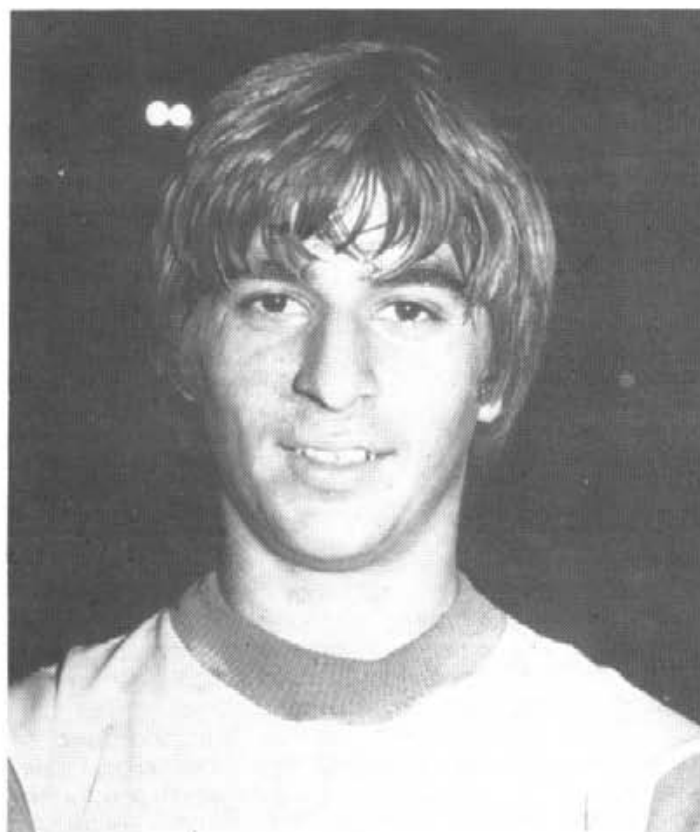
És molt difícil escriure alguna cosa sobre un amic quan se'n va, se't fa un nus a la gargamella i gairebé no pots coordinar les paraules. Però m'he hagut de sobreposar i sobretot per tu, una persona que sempre vares tenir aquest gest noble d'allargar-me la mà per saludar-me on em trobaves. Siguis on siguis et vull dir que els esportistes, entre sí, mai no s'obliden i jo mai no ho podré fer perquè has format part del futbol llucmajorer des que vares començar amb els equips base fins que vares acabar en el primer equip del C.D. Espanya. Una lesió te va allunyar dels terrenys de joc i ara un cruel accident t'ha allunyat d'aquesta vida, una gran porcada, però el teu record romanirà per sempre a la meua

ment com aquell jove il·lusionat i fort que va defensar els colors del seu club. I si en l'altra vida també es juga a futbol, guarda'ns un lloc a nosaltres perquè t'assegur que, tots els teus amics que hem quedat aquí, ens encantarà formar equip amb tu.

Llucmajor, agost de 1991

J.Q.

La redacció d'esports i tots els que feim la revista «Llucmajor de Plnte en ample» volem expressar els familiars i amics d'en Rafel el nostre condol per tan estimada pèrdua. Descansa en pau Rafel.

Sabates Can Gramet

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Talxaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

PETITONS

**ARTICLES
INFANTILS**

**LLISTES
NAIXEMENT**

De 0 a 10 anys

Plaça d'Espanya, 46 - Tel. 66 18 59
LLUCMAJOR

IIIª Divisió

El C.D. Espanya a escena

Joan Quintana

Després de deu anys d'absència torna el C.D. Espanya a la IIIª Divisió del futbol nacional, com és natural en el grup balear, que està format, a més, pel Manacor, Cardassar, Pobler, Arenal, Ferrioler, Platges de Calvià, Badia de Cala Millor, Mallorca Atc., Lloseter, Atc. Balears, Cala d'Or, Sóller i Son Roca de l'Illa de Mallorca, l'Alaior, Sels-lam i Ferrerlesm de Menorca i el Portmany Elvissa i el Penya Esportiva Sta. Eulàlia, d'Elvissa. Un grup fort, el millor dels darrers anys que, sense dubte, posarà les coses ben difícils als nostres representant espanyistes.

DIRECTIVA I ENTRENADOR

Després de dues dilatades assemblees, sobretot la segona celebrada a la sala d'actes del nostre Ajuntament a començaments de juliol, continua com a president (encara que en aquests moments encapçalant una Gestoria) Pep Mòjer, ja que no va sortir d'altre candidat que volgués fer-se càrrec del club i sort que el Sr. Mòjer va voler continuar, després de molts estires i amolles perquè si no a hores d'ara l'Espanya no tendria president, o, arribant al límit, per ventura el club hauria desaparegut.

La resta de directius són més o menys els mateixos amb el ja llegendarí D. Antoni Palou a la vicepresidència, a més dels nous, Miquel Clar, Jaume Adrover i Antoni Oliver. També continuen Jaume Maimó, el secretari Agustí Roig i el tesorero Joan Garcies, entre d'altres, que són una ga-

rantia per a l'entitat.

Com a secretari tècnic torna, després de molts anys de peregrinatge pel RCD Mallorca, Josep Ll. Muñoz. L'entrenador, és Joan Pérez del Cid que, després d'haver aconseguit dos ascensos amb el club, el primer a juvenils i el segon la passada temporada amb el primer equip, s'ha guanyat sobradament el càrrec. Com a col·laborador tindrà en Martí Llompart que després de molts anys a l'ombra per causa dels seus quefers professionals, es torna posar les botes, a més, també, de formar part de la directiva.

PLANTILLA 1991-92

Només dos reforços respecte de la plantilla de l'any passat, el primer, Felip, el qual va militar la passada temporada a la «Balompédica Linense» de Segona Divisió B encara que és un jugador fet a la cantera mallorquina i que fa alguns anys va estar en el Mallorca Atc., i el segon, Núñez, el qual l'any passat va militar a la UD Arenal de III Divisió. Hem de notar, d'altra banda, la pujada al primer equip, un cop acabada l'edat de juvenils, del jugadors Vicens, Lucas, Ruiz i Janer els quals ja havien jugat a preferent el passat any, sobretot Janer que va jugar pràcticament tota la temporada amb els majors. La resta, els mateixos, els mateixos, és a dir, Pedro, F. Garí, Riutort, Giménez, Marín, Roca, Cosme, Magaña, Mòjer, Cantos, Corbalán, A. Martí, S. Martí, Romero, Garau, Raul i J. Aragon encara

Plantilla del C.D. Espanya el dia de la seva presentació.

que aquest darrer s'està recuperant d'una greu lesió i és molt problemàtica la seva tornada als terrenys de joc.

MIQUEL MAS, «ES GALLETER»

La pretemporada ja ha quedat endarrerada i els partits de preparació també. Nosaltres volem destacar els prolegòmens d'un d'aquests partits (Espanya-Balears) que es va celebrar diumenge dia 11 d'agost, festivitat de la nostra patrona ja que s'hi va efectuar la feta d'honor per part de Miquel Mas, «Es Galleter», un dels tres únics supervivents que fa 68 anys (felm referència al 12 d'agost de 1923). Irrompia al Camp del Monestir juntament amb altres deu homes formant les files del recent constituït «CD Lluchmayorense». Un nom que ja no té res a veure amb l'actual, però això ja són figures d'un altre sostre, el que ens interessa ara és el personatge i «Es Galleter» és sense cap dubte un símbol del futbol local i per tal motiu hem pensat de tenir una ampla conversa amb ell, al nostre proper número d'aquesta publicació.

SÓLLER, 4
ESPANYA, 1

C.D. Espanya: Pedro, Nuñez, Corbalán, Roca, Magaña, Cosme, A. Martí, Romero (Cantos), S. Martí, Raul i Ruiz (Mòjer).

C.F. Sóller: Juanjo, Sánchez, Cladera, Nadal, Burgos, Bestard, Martí (Tovar), Baltazar, Alfonso (Pomar, Hurtado i Tudurí).

Àrbitre: Santandreu.

Gols: 1-0, m. 37: Alfonso, de penaltie. 2-0, m. 46: Tudurí. 2-1, m. 71: Magaña. 3-1, m. 84: Tudurí. 4-1, m. 85: Tudurí.

Comentari: Va començar la lliga de Tercera Divisió per a l'Espanya de Llucmajor, el qual, encara que agradàs el seu debut va sortir golejat del camp de Ca'n Maiol. Els espanyistes, quan es varen veure amb dos gols en contra, varen estirar les línies aconseguint acursar distàncies i estant a punt d'assolir la igualada. Però, després del descans el Sóller va sortir amb més coratge i la capacitat golejadora de Tudurí, que per cert va ser molt mal marcat, i el bon fer del guardameta local Juanjo, varen possibilitar l'ample triomf dels de la vall dels tarongers.

Atletisme

L'estiu, temps de curses populars

Neix el Club Lluçmajor Atletisme

Quintana

Si l'hivern és temps de cross i camp a través, l'estiu és distingit per la gran quantitat de curses populars que es vénen celebrant, de vegades coincidint amb les festes patronals, en els diferents llocs de la nostra illa. A la majoria d'aquestes curses, el pavelló llucmajorer ha quedat en lloc alt perquè els nostres atletes han copat les primeres classificacions, però com que no ens podem referir a totes les competicions, ho farem només de les que es varen celebrar a Lluçmajor i ho farem breument perquè si us haguéssim d'oferir totes les classificacions completes no bastarien aquestes

planes esportives a causa del gran nombre d'atletes que hi participen.

NEIX EL CLUB LLUCMAJORER ATLETISME

Sense cap dubte, l'atletisme és un dels grans obligats dels esports a la nostra comarca i el curiós del cas és que tenim atletes campions de Balears i de Mallorca, però ens manquen instal·lacions i entitats o club que donin cabuda a atletes de totes les edats. No vull oblidar la gran tasca que ha fet el meu company Tomàs Cantallops en l'esport escolar i en tot el que té relació amb l'atletisme. Però l'edat escolar d'EGB un dia

acaba i, la majoria d'atletes, després dels 14 anys, deixen aquesta pràctica o es veuen obligats a emigrar a d'altres llocs per fitxar per un club que sempre té les activitats molt allunyades del nostre municipi. Aquesta és una de les principals idees per les quals ha nascut el Club Lluçmajorer Atletisme, sense cap dubte, a l'hora de sortir aquestes línies l'acta notarial ja estarà signada i es començarà a treballar donant cabuda als atletes de totes les edats. Al nostre proper número donarem més detalls així com els noms de la junta directiva i dels primers atletes, però sí que podem dir-vos que la presidenta és Antònia

Tomàs Lluís i que hi ha un principi d'acord per tal que Joan Noguera, amb el recent títol universitari de la INEF sigui el responsable físic.

V CURSA POPULAR
S'ESTANYOL DE MIGJORN

PREMI MASCULÍ. - 1er Miquel Manresa Garau. 2^{on} Jaume Pla Gutiérrez. 3er Pedro Clar Rosselló. 4^{on} Pau Vidal Fullana i 5^è Carles Massegosa Monserrat. Fins a 22 classificats.

PREMI FEMENÍ. - 1er Cristina Cerdà Romar. 2^{on} Catalina I. Mascaró. 3er Victòria Fdez. Llabrés. 4^{on} Aina Moreno Pulgrós. 5^è Maribel Roig. Fins a 11 classificats.

major

Antònia Tsern

PERRUQUERIA UNISEX

C/. Major, 7 - Telèfon 66 13 59
LLUCMAJOR (Mallorca)

JAIME LLULL RODRIGUEZ

*INSTAL·LACIONSELECTRIQUES

Enllumenat
Instal·lacions d'energia solar
Muntatge de quadres elèctrics
Antenes TV

* INSTAL·LACIÓ DE COMPTADORS

Canvis de tensió
Contractació de comptadors

C/. Gómez Ulla, 45 - Tels. 66 17 92 - 24 22 86

ENGANXA'T A L'ATLETISME!

Per a totes les edats (de 5 a 75 anys), NINS I NINES, HOMES I DONES

Ha nascut el

CLUB LLUCMAJOR ATLETISME

Amb professor d'Educació Física amb Títol Universitari de l'INEF

No te costarà res i faràs salut

Informació: Tel. 66 06 52

LLUCMAJOR EN MARXA AMB L'ESPORT
ENGANXA'T A L'ATLETISME!!

MINI PREMI.- 1° M^o Milagros Pérez Pons. 2° Andaluia Villa. 3° Maite Dasay. 4° Joana Alna Tomàs. 5° Maite Noguera. Fins a 11 classificats.

MINI MASCULÍ.- 1° Paco Martínez. 2° Alejandro Mejías. 3° Miguel A. Martí. 4° Eduard Maríano. 5° Joan A. Nieto. Fins a 14 classificats.

BENJAMÍ MASCULÍ.- 1° Guillem Moreno. 2° Daniel Píris. 3° Rafel Márquez. 4° Xavier Bonnin. 5° Adrià Alconfundes. Fins a 10 classificats.

BENJAMÍ FEMENÍ.- 1° Sandra Piqueras. 2° Catalina Gornals. 3° M^o Antònia Ruches. 4° Maria A. Soler i 5° Maria del Mar Vadelí. Fins a 11 classificats.

ALEVIN FEMENÍ.- 1° Catalina Oliver Tomàs. 2° Raquel Nicolás. 3° Carme Barceló. 4° Maribel Rigo i 5° Paula Forteza. Fins a 11 classificats.

ALEVÍ MASCULÍ.- 1° Miquel Mesquida. 2° Jaume Quetgles. 3° Llorenç Pàramo. 4° Vicenç Campos i 5° J.A. Martínez. Fins a 20 classificats.

INFANTIL FEMENÍ.- 1° M^o Pilar Mas. 2° Sandra Mora. 3° Margalida Cerdà. 4° Maria Martínez. 5° M^o Isabel Pérez. Fins a 7 classificats.

INFANTIL MASCULÍ.- 1° Josep Román. 2° Jaume Barón. 3° Manuel Escobar. 4° Joan Quintana i 5° Esteve Barceló. Fins a 16 classificats.

SENIOR FEMENINA.- 1° Maria Jesús Pallier. 2° Margalida Vidal. 3° An-

drea Terrades. 4° M^o del Carme Mas i 5° Dolores Marí. Fins a 7 classificats.

JUVENIL MASCULÍ.- 1° Miquel Serra. 2° Joan Barceló. 3° Josep Muñoz. 4° Josep Cortès i 5° Marc Oliver. Fins a 8 classificats.

VETERANS.- 1° Antoni Jurado. 2° Rafel Montañez. 3° Joan Pascual. 4° Francesc Pàramo i 5° Victoriano Martínez. Fins a 12 classificats.

SENIOR MASCULÓ.- 1° Manuel Muñoz. 2° Guillem Ferrer. 3° Francesc Gomariz. 4° Jesús Berzosa i 5° Pere Cortès. Fins a 18 classificats.

II CURSA POPULAR SANTA CÀNDIDA

PREINICIACIO.- 1° Bartomeu Blanch. 2° Joan A. Gómez. 3° Bartomeu Gual Feliu. 4° Toni Colomar Cantalops i 5° Sebastià Malmó Puig. Fins a 12 classificats.

PREINICIACIO FEMENÍ A.- 1° Cristina Jaume Comino. 2° Catalina Servera Roselló. 3° Victòria Cerdà Gelabert. 4° Maria Inés Pons i 5° Sandra Servera. Fins a 7 classificats.

PREINICIACIO MACIÜ B.- 1° Miquel Manresa. 2° Jesús Fernández. 3° Josué Serrano. 4° Adrià Nonell i 5° Antoni Campos. Fins a 11 classificats.

PREINICIACIO FEMENÍ B.- 1° Catalina I. Mascaró. 2° Maria de Gràcia Moragues.

INICIACIO MASCULÍ A.- 1° Rafel J. Perelló. 2° Mateu Cladés. 3° Miquel A. Mui. 4° J.M. Comino Martín i 5° Manuel Sánchez. Fins a 9 classificats.

INICIACIO FEMENÍ A.- 1° Catalina Fca. Pons. 2° Maite Noguera. 3° Catalina Boscan. 4° Maria Blanch i 5° Rosa Monserrat.

INICIACIO MASCULÍ B.- 1° Miquel A. Martí Cerdà. 2° Joan Gual Feliu. 3° Sergio González Cardona. 4° Rafel Garcías Trobat i 5°

Rafel Ferragut Comino. Fins a 7 classificats.

INICIACIO FEMENÍ B.- 1° M^o Concepció González. 2° M^o Carme Gómez. 3° Vanesa Gómez. 4° M^o Milagros Pérez i 5° Joana Alna Tomàs. Fins a 10 classificats.

BENJAMÍ MASCULÍ A.- 1° Rafel Ramos. 2° Toni Canyelles. 3° Andreu Llan. 4° Sebastià Canyelles i 5° Gabriel Pérez. Fins a 12 classificats.

BENJAMÍ FEMENÍ A.- 1° Antònia Oliver. 2° Vanessa Marín. 3° Catalina Manresa. 4° Bàrbara Bueno i 5° Catalina Gil. Fins a 8 classificats.

BENJAMÍ FEMENÍ B.- 1° Maria del Carme Garcías. 2° Aina Maria Pedragosa. 3° Patricia Romero. 4° Joana Moragues. 5° Yolanda Romero. Fins a 7 classificats.

BENJAMÍ MASCULÍ B.- 1° Sebastià Ramis. 2° Rafel Secilla. 3° Torneu Font Rigo. 4° Esteve Llan i 5° Jaume Amengual. Fins a 13 classificats.

ALEVÍ FEMENÍ.- 1° Catalina Oliver. 2° Agustina Campos. 3° Joana M^o Quintana. 4° Margalida González i 5° Maria I. Gálvez. Fins a 6 classificats.

ALEVÍ MASCULÍ.- 1° Jaume Quetgles. 2° Pere J. Lobo. 3° Josep A. Martínez. 4° Esteve Moragues i 5° Joan P. Gázquez. Fins a 21 classificats.

INFANTIL FEMENÍ.- 1° Agustina Manresa. 2° Margalida Pau. 3° Maria del Carme Ruiz. 4° Aina M^o Quetgles i 5° Maria Teresa Luna. Fins a 8 classificats.

INFANTIL MASCULÍ.- 1° Joan Quintana Oliver. 2° Bartomeu Gelabert. 3° Francesc Romero. 4° Felip Jaume i 5° Pau Tomàs Escamilla. Fins a 12 classificats.

III MILLA URBANA CIUTAT DE LLUCMAJOR

MINUSVÀLIDS MASCULINS.- 1° Carmelo Martínez. 2° Pre J. Qués. 3° Julià Castiella. 4° Bartomeu Gelabert i 5° Antoni Homar.

MINUSVÀLIDS FEMENINS.- 1° Isabel López. 2° Francesca Antich.

MASCULINS A (75-79-80-81).- 1° Miquel Mesquida. 2° Joan P. García. 3° Jaume Quetgles. 4° Enric Barrientos i 5° Jaume Servera. Fins a 22 classificats.

FEMENINS A (76 AL 80).- 1° Margalida Vidal. 2° Catalina Capellà. 3° Maria Pilar Mas. 4° Catalina Oliver i 5° Patricia Ballesteros. Fins a 18 classificats.

VETERANS A (39 I ANTERIORS).- 1° Basilio Martínez. 2° Sebastià Adrover. 3° Miquel Vanrell. 4° Bartomeu Corró i 5° Gabriel Orell. Fins a 8 classificats.

MASCULINS B (75-76-77).- 1° Antoni Martínez. 2° David Barrientos. 3° Josep Muñoz. 4° Manuel Escobar i 5° Jesús D. Martínez. Fins a 25 classificats.

FEMENINS (76 I ANTERIORS).- 1° Maria Jesús Pallier. 2° Maria A. Crucera. 3° Soledad Hernández. 4° Maria M. Arbana i 5° Mariel Oliver. Fins a 6 classificats.

VETERANS (40 AL 51).- 1° Antoni Jurado. 2° Enric de la Càmera. 3° Francesc Pàramo. 4° Marc Sánchez i 5° Miquel A. Joan. Fins a 25 classificats.

MASCULINS (52 AL 74).- 1° Llorenç Seguí. 2° Miquel Alvarez. 3° Manuel Martí. 4° Miquel Font i 5° Josep Carrion. Fins a 28 classificats.

ABSOLUT.- 1° Francesc Riber. 2° Johnny Auriagh. 3° Manuel Picó. 4° Lluís del Àguila i 5° Manuel Muñoz. Fins a 11 classificats.

(Fotos: M. Oliver)

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

COLORINS

MODA
INFANTIL

C/. D'es Vall, 107

66 27 26

LLUCMAJOR - MALLORCA

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ

CENTRE ÒPTIC
EXPONENT

M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C/. Berga, 26 - Tel. 26 33 74

S'ARENAL

Pere Cantallops i Biel Panissa, organitzadors d'una de les curses més importants de l'illa.

Atletisme

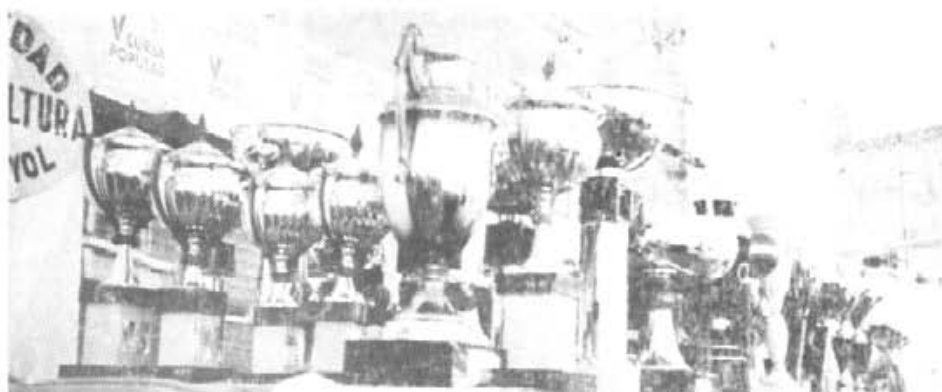
Miquel A. Cantallops, subcampió de Balears de Marxa Atlètica

J.Q.

Quan, al nostre darrer número oferim els resultats d'atletisme de la temporada 1990-91 sota el títol «Una molt bona actuació llucmajorera a les finals de Mallorca i de Balears», els «dimonis boiets» ens varen jugar una mala passada i es va perdre, vés a saber per on, l'actuació de l'atleta llucmajorer Miquel Àngel Cantallops Campillejo. Volem aclarir això per als malpensats de torn, que sempre n'hi ha, i perquè cadascú quedi al seu lloc. Per això tornam ara a descriure l'actuació a Miquel Àngel.

Era un matí de diumenge i ja acabaven les proves d'infantils i cadetes del Campionat de Balears, a les pistes dels «Prínceps d'Espanya», que s'havien celebrat durant el cap de setmana. Però en faltava una, els cinc mil metres marxa, en la qual Miquel A. Cantallops va aconseguir de classificar-se en segon lloc, quedant així subcampió de Balears, amb un temps de 30 minuts 35 segons.

Enhorabona!

La quantitat i qualitat dels trofeus de S'Estantyol de Migjorn està per damunt de qualsevol altra cursa de Mallorca

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

**FILIGRANES, CORDONCILLOS,
GRANET I REPRODUCCIONS DE
JOIES ANTIGUES MALLORQUINES**

Llistes de Noces, Comunions i Naixements

C/ Born, 29 (Llucmajor)

Tel. 66 04 03

NAIXEMENTS:

-Gabriel Garcies Ramon, fill de Macià i Fernanda, nasqué el 18/7.

-Joana Moragues Pericàs, filla de Francesc i Lluïa, nasqué el 15/7.

-Antoni Tomàs Cebrian, fill de Llorenç i Agustina, nasqué el 23/7.

-Antònia Sastre Mut, filla de Llorenç i Antònia, nasqué el 23/7.

-Francesc Manel Gómez Miralles, fill de Manel i Catalina, nasqué el 24/7.

-Joan Coll i Pomares, fill de Joan i Francesca, nasqué el 10-7-88.

-Miquel-Sebastià Martí i Capellà, fill d'Antoni i Antònia-Maria nasqué el 14-8-91.

-Josep-Manel Gómez i Cabeza, fill de Josep-Manel i Dolors nasqué el 10-8-91.

-Andreu Tomàs i Roca, fill d'Andreu i Jerònia nasqué el 20-8-91.

-Margalida-Apol·lònia Maimó i Puig, filla de Pere i Apol·lònia nasqué el 20-8-91.

-Josep Morcillo i Llinàs, fill de Tomàs i Antònia nasqué el 26-8-91.

MATRIMONIS:

-Antem Josep Salvà Garrido i Maria de la Pau Martínez Martín, es casaren el 29/6 a l'església de Sant Bonaventura.

-Josep Gregori Sastre paredes i Francisca Oliver Mínguez, es casaren el 18/7 al Jutjat de Pau.

-Llützer Poyatos Arévalo i Maria Isabel de la Cruz Arroyo, es casaren el 20/7

a l'església de la Caritat.

-Matias Terrassa Fluixà i Consol Atenza Peset, es casaren el 13/7 a l'església de Sant Bonaventura.

-Antoni Montilla Moreno i Dolors Diaz Vela, es casaren el 20/7 a l'església de Sant Miquel.

-Eduard Felip Buades i Maria Vidal Pons, es casaren el 3-8-91 a l'església de Sant Miquel.

-Salvador de la Cruz Sánchez i Maria Ramis Dols es casaren el 8-8-91 al Jutjat de Pau.

-Antonio López Pérez i Anette Brigitte Henzog es casaren el 8-8-91 al Jutjat de Pau.

-Tomàs Baño Aviles i Maria-Rosa González Casado es casaren el 4-8-91 a l'església de la Lactància.

-Joan-Francesc Peregrina Alcaraz i Belen Arco Vilches es casaren el 10-8-91 a l'església de la Lactància.

-Gabriel Huguet Ariza i Maria Puig Mute es casaren el 17-8-91 a l'església de Sant Bonaventura.

-Vicenç Martínez Pérez i Alcía Vich Cañellas es casaren el 24-8-91 al Santuari de Nostra Senyora de Gràcia.

-Manel Nicolau llull i Catalina Miralles Barceló es casaren el 17-8-91 a l'església de Sant Miquel.

-Antem Ginard Fullana i Margalida Garau Llompart es casaren el 25-8-91 al Santuari de Ntra. Sra. de Gràcia.

DEFUNCIONS:

-Francisca Vanrell Jaume, morí el 29/6 als 97 anys.

-Antoni Colom Orfí, morí el 5/7 als 73 anys.

-Cristòfol Gonzalez García, morí el 6/7 als 86 anys.

-Antònia Bestard Pomar, morí el 9/7 als 86 anys.

-Bernat Company Roig, morí el 9/7 als 70 anys.

-Margalida Monserrat Monserrat, morí el 10/7 als 96 anys.

-Antònia Bonet Bonet, morí el 15/7 als 75 anys.

-Josepa Ramírez Guerrero, morí el 22/7 als 86 anys.

-Jerònia Calafat Estradas, morí el 25/7 als 94 anys.

-Antoni Gómez Luque, morí el 25/7 als 39 anys.

-Guillem Sampol Barceló, morí el 29/7 als 73 anys.

-Pere Poblador i Garcia, morí el 7-8-91 als 72 anys.

-Sebastià Julià i Stela morí l'11-8-91 als 65 anys.

-Francesc Hernández i Parraga morí el 21-8-91 als 64 anys.

-Sebastià Mut i Llompart morí el 25-8-91 als 80 anys.

-Catalina Matas i Tomàs, morí el 25-8-91 als 77 anys.

-Josep Caballero i Campos morí el 29-8-91 als 70 anys.

EL SALO DE PERRUQUERIA
I BELLESA DE LES

**GERMANES
PUIGSERVER**

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:

De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
i els dissabtes de 9 a 19

C/ Orient, 8

Tels. 66 20 08 - 66 11 12 - 64 05 14

LLUCMAJOR

sa teulera

**CERÀMIQUES - FET A MÀ
PLANTES I FLORS**

C. Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

P'es forat d'es moix

Cada diumenge horabaixa aquest camí que dona a la carretera de S' Arenal és ple de fems.

Tan difícil és agafar els que ho embruten?

Parlant la sendera de 18 a 21 hores, els infractors hi caurien com conills.

CARNISSERIA ■ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCIA

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

CLINICA DENTAL

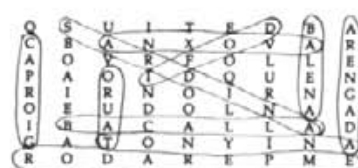
Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

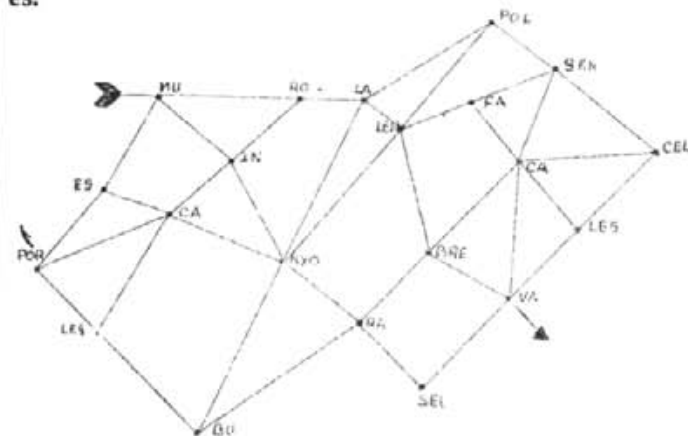
Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)
Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)
Divendres horabaixa (16,30 a 20 h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

Solució del mes passat

Trobar vuit noms de pobles sense passar dos pics per damunt la mateixa retxa. Trobar entre ells un que no ho és.

NUEVO ROVER SERIE 400

ACERQUESE.
LE DAREMOS MOTIVOS
PARA CAMBIAR DE COCHE.

NUEVO ROVER SERIE 400

Desde sólo 2.077.500 Ptas*

ILLA MOTORS, S.L.

Avenida Caballero Ramón Sanmartín, s/n. - Teléfono 66 01 46
07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

Passa un tren

Antoni Llompart

Europa redibuixa el seu mapa. Mesos després de la reunió de la CSCE a París que, amb gran alegria dels ministres espanyols, consagrava de bell nou el principi de la inviolabilitat de les fronteres existents reconegut a l'Acta de Helsinki, la carcassa de més d'un dels estats que signà aquell acord cau amb estrèpit. L'Alemanya Occidental ja havia absorbit aleshores la República Democràtica Alemanya: un dels estats que havia firmat l'Acta de Helsinki desapareixia entre l'alegria o la indiferència dels altres signants d'aquell paper. Fernández Ordóñez no volia admetre que prest Espanya hauria d'enviar ambaixadors a Lituània, Letònia i Estònia. Ara Àustria ja ha enviat representants a la Proclamació d'Independència d'Eslovènia, i el govern d'Alemanya ha advertit que l'agressió expansionista i centralista de Sèrbia no farà altra cosa que precipitar el reconeixement internacional de la independència de Croàcia. Al govern de Grècia l'escomet una suor freda quan veu que Macedònia també vota per la independència. La premsa de Romania saluda eufòrica la independència de Moldàvia. Quais totes les Repúbliques de L'URSS se proclamen independents i, fent ús de la sobirania recobrada, decideixen unir-se de bell nou en una confederació d'estats lliures. Els austríacs del Tirol reivindiquen el su dret a separar-se d'Itàlia. França mira temerosa la irreductible Còrsega, l'illa que va donar-se la primera Constitució de l'Era Moderna. A Àfrica, l'ex-colònia es-

panyola del Sàhara no ha pogut ésser vençuda pel Marroc en quinze anys de guerra i, a la fi, la població podrà decidir lliurement el seu futur en un referèndum d'autodeterminació. A Amèrica, els indis mohawk lluiten contra la construcció d'un camp de golf als seus territoris sagrats. Els blancs del Quebec, de parla francesa, tornen a plantejar la possibilitat d'independitzar-se del Canadà britànic.

Passa un tren. I hauríem de ser cecs i sords i insensibles per no veure'l passar, per no sentir-lo passar, per no adonar-nos que la terra tremola sota els nostres peus i que la polseguera ens frega la cara. Passa un tren, però no hi ha cap cec que ho sigui més que el que no hi vol veure.

«El gobierno no piensa perder ni un minuto discutiendo sobre nacionalismos» ha dit la ministra portaveu Rosa Conde. Millor. Al País Basc i a la Catalunya central els respectius parlaments ja han reivindicat el dret a l'autodeterminació del seu poble. Ara els ajuntaments d'aquests dos països estan discutint i aprovant mocions que demanen clarament la independència. Regidors de Convergència i del Partit Socialista han votat a favor de les mocions independistes sense escoltar les protestes dels seus jefes provincials. Mentrestant, a les Balears, els regionalistes de nou encuny del PP-UM i els neocentralistes espanyols del PSOE havien votat contra propostes similars presentades pel PSM i l'Esquerra de Menorca. Les eleccions autonòmiques,

però, han constatat la consolidació definitiva del nacionalisme progressista a la nostra terra.

«L'Església en sap més per vella que per Església» ironitzava el pare Pep. I el clergat ha demostrat sempre que sap ensumar cap allà on tombarà el vent. L'antic bisbe de Menorca i avui cap de la diòcesi de Solsona, Antoni Deig, reclama una conferència episcopal catalana. El bisbe d'Eivissa, el valencià Manuel Ureña, reconeix que hi ha més afinitats que diferències entre catalans, valencians i balears. El de Mallorca, Teodor Úbeda, exhorta els joves: «siau qui sou».

Penúltim capítol: Tres bisbes catalans escriuen «ningú més que els catalans té dret a decidir el futur de Catalunya» i «cap llei no és eterna». L'ABC de Madrid, conservador i catòlic com ell tot sol, els insulta a un editorial: «paleto-catolicismo». Pensant-se que les tropes del Comte-duc d'Olivares, les de Felip V, o les del general Franco devien ésser catalanes, El día 16 editorialitza: Catalunya se está autodeterminando desde hace siglos. La ministra portaveu del govern espanyol ironitza sobre la

«tardía vocación política» dels tres bisbes. Des de les Canàries, el bisbe de las Palmas respon dient que quan Rosa Conde encara no era nada hi havia gent d'església que ja lluitava per les llibertats. El Papa recorda el dret a l'autodeterminació dels pobles.

Darrer capítol: El moderat PNV protesta formalment contra el paper que la constitució —diuen— reserva a l'exèrcit: defensar la unitat indisoluble d'Espanya. Més brots d'història a la premsa espanyola.

Punt i final: El ministre Fernández Ordóñez amenaça dient que «optar per la independència és sortir de la CEE».

L'empresari de les diligències està nerviós. Diuen que el tren s'acosta. Potser ha arribat l'hora de demanar a les autoritats competents que reconstrueixin l'estació. Mentrestant, la gent ha vist que «els països» no són eterns, que els mapes se poden dibuixar de bell nou, i que Espanya no estava en la mente de Dios desde el principio de los tiempos.

Epíleg: El tren ja ha passat. El ministre Fernández Ordóñez no se pensava mai que Espanya hauria d'enviar ambaixadors a...

PEGASO

TALLER AUTORITZAT

ANTONI ROSSELLO RAMIS

Carrer Navarra, 4-6 - Tel. 66 09 28

Dr. PEDRO GARAU LLOMPART ACUPUNTURA

Dilluns, dimecres i divendres,
cita prèvia

Tractaments de:

Stress, ansietat, depressió
Obessitat
Tabaquisme
Reumatismes
Lumbàlgies
Ciàtiques
Cervicàlgies
Vertígens
Frigidesa

Carrer d'Es Born, 11 - Tel. 66 05 16 - LLUCMAJOR

HAMBURGUESES
«PERROS»
«PINCHOS»
«PEPITOS»

Provin la nostra
CUINA RAPIDA, ÉS TROPI!...
Obert tots els dies

**Servei de begudes i menjars
de qualitat a preus raonables**

Avinguda Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

BITLLETS D'AVIÓ
amb reserva i
confirmació
immediata a
través del nou
equip
informatitzat

Aquest servei el trobareu a «Viatges XALOKI»
sense cap tipus de suplement sobre el
preu oficial

C/. Maria Antònia Salvà, 38 - Tels. 26 74 50 - 54 - 58
S'ARENAL

SA PERXA, S.A.

CARNISSERIA
FÀBRICA D'EMBOTITS

SOBRASSADA, CAMAIOT,
BOTIFARRA, BOTIFARRONS,
SALSITXA FRESCA, PINXOS, etc.

Avd. Carles V, s/n - Lluçmajor (Tel. 66 20 64)
Avda. Mediterráneo, 28 - S'ESTANYOL

**SEGURIDAD
CON PRECISION**

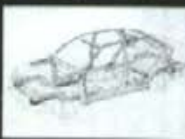

EN EL SEAT TOLEDO, LA SEGURIDAD
NO SE LIMITA A QUE EL VEHICULO
MANTENGA LA DIRECCION Y LA
ESTABILIDAD EN CUALQUIER SITUACION.

EL SEAT TOLEDO, CON SU
CONSTRUCCION DE ALTA PRECISION,
MANTIENE LA DIRECCION Y LA
ESTABILIDAD EN CUALQUIER SITUACION.
EL SEAT TOLEDO, CON SU
CONSTRUCCION DE ALTA PRECISION,
MANTIENE LA DIRECCION Y LA
ESTABILIDAD EN CUALQUIER SITUACION.

EL SEAT TOLEDO, CON SU
CONSTRUCCION DE ALTA PRECISION,
MANTIENE LA DIRECCION Y LA
ESTABILIDAD EN CUALQUIER SITUACION.
EL SEAT TOLEDO, CON SU
CONSTRUCCION DE ALTA PRECISION,
MANTIENE LA DIRECCION Y LA
ESTABILIDAD EN CUALQUIER SITUACION.

EL SEAT TOLEDO, CON SU
CONSTRUCCION DE ALTA PRECISION,
MANTIENE LA DIRECCION Y LA
ESTABILIDAD EN CUALQUIER SITUACION.
EL SEAT TOLEDO, CON SU
CONSTRUCCION DE ALTA PRECISION,
MANTIENE LA DIRECCION Y LA
ESTABILIDAD EN CUALQUIER SITUACION.

Cra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

**Rubí Automóviles
Llucmajor, S.A.**

**Venda i assistència
tècnica dels productes:**

BOSCH
Automòbil

BOSCH
Eines

BLAUPUNKT

Calentadors
JUNKERS

**AUTO-ELECTRIC
Barcelona**

Ronda de Ponent s/n. - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

MONTATGE I REPARACIÓ DE FRED PER A TRANSPORT

INSTAL·LACIÓ

Per a les grups que són instal·
lats sobre vehicles de 24 V,
podem suministrar un reduec-
tor de tensió per a la funcio-
nament del compressor.

1. Condensador
2. Evaporador
3. Maneta de control
4. Termostats
5. Kit de seguretat
6. Compressor
7. Anodització
8. Botó del vehicle

Nuestro importante gama de kits
permite la instalación de este
grupo accionado por el motor,
en cual todos los vehículos com-
ercializados por los constructo-
res. ¡Vea nuestra oferta en vi-
gencia!

MANDO DE CABINA

Este accesorio, muy funcional, simplifica todas las
operaciones de control y de mando. Desde su exterior, el
conductor puede efectuar todas las operaciones de
puesta en marcha, detención o reducción de tempera-
tura, tanto en funcionamiento de calefacción como en
enfriamiento. Además, un panel digital permite en
todo momento controlar la temperatura interior del ve-
hículo.